БЕСТСЕЛЕР THE NEW YORK TIMES № 1

ГАРЛАН КОБЕН — ЗНАНИЙ МАЙСТЕР ПРИГОЛОМШУВАТИ СЮЖЕТОМ. ОДНАК У ЦІЙ КНИЖЦІ ВІН ПРОСТО ВИБИВ ГРУНТ З-ПІД НАШИХ НІГ. ЦЕ, МОЖЛИВО, ВІНЕЦЬ ЙОГО ТВОРЧОСТІ.

Providence Journal

Гарлан Кобен
 Твоя перша остання брехня

УДК 821.111(73) ББК 84(7Спо)

Кобен Г.

Твоя перша остання брехня / Г. Кобен — Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга», 2016

ISBN 978-617-12-1663-1

Втративши спочатку рідну сестру, а тепер і коханого чоловіка тут, у мирній Америці, колишній військовий пілот Майя Стерн розуміє — це не просто страшний збіг. Жорстоке вбивство сестри чотири місяці тому і випадкові грабіжники у парку, які застрелили її коханого Джо, — і знову та сама зброя... Чи не на саму Майю велося це полювання? Єдиний, хто допоможе знайти відповідь, — її ворог, хакер Корі Дзвін, що колись на своєму сайті оприлюднив запис із сенсаційною правдою про жінку за штурвалом гелікоптера, через яку загинули цивільні. Бо зараз Майї потрібен запис прихованої камери відеоспостереження, на якому до вітальні, де гралася дворічна донечка Лілі, заходить її померлий чоловік...

УДК 821.111(73) ББК 84(7Спо)

Содержание

Розділ 1	6
Розділ 2	13
Розділ 3	19
Розділ 4	27
Розділ 5	34
Розділ 6	38
Розділ 7	46
Розділ 8	51
Конец ознакомительного фрагмента.	54

Гарлан Кобен Твоя перша остання брехня

Шарлотті.

Байдуже, скільки тобі років, ти все одно моя маленька дівчинка

Розділ 1

Джо поховали за три дні після вбивства.

Майя вбралась у чорне, як і належить скорботній удові. Сонце пекло, повне неослабної люті, нагадуючи їй про місяці, проведені в пустелі. Родинний пастор щедро сипав кліше, однак Майя його не слухала. Вона перевела погляд через дорогу на шкільне подвір'я.

Справді, цвинтар навпроти початкової школи.

Майя проїжджала тут бозна-скільки разів, ліворуч — кладовище, праворуч — початкова школа, але ніколи не зауважувала, наскільки ж дивне таке розташування, навіть непристойне. Цікаво, що ж було першим — шкільний двір чи кладовище? Хто саме вирішив звести школу біля цвинтаря — чи навпаки? Чи взагалі мало бодай якесь значення таке зіткнення кінця життя і його початку, чи, може, це до певної міри навіть доречно? Смерть настільки близько, завжди, на відстані подиху, тож, можливо, мудро знайомити дітей із цим явищем змалечку.

Тож Майя морочила собі голову подібними дурощами, дивлячись, як труна Джо зникає в землі. Відволіктись. Це необхідно. Пережити це.

Від чорної сукні свербіла шкіра. За останні десять років Майя відвідала більше сотні поховань, але наразі вона вперше зобов'язана надягти чорне. Нестерпно.

Праворуч від неї стояли родичі Джо: мати Джудіт, брат Ніл, сестра Керолайн, – виснажені від горя та спеки. Ліворуч нетерпляче посмикувалася, чіпляючись за руку Майї, як за мотузку, її (та Джо) дворічна дочка Лілі. Один зі стереотипів батьківства говорить, що інструкції до дітей не видають. Сьогодні це видавалося справедливим як ніколи. Майя розмірковувала, як треба поводитись у таких ситуаціях? Залишити дворічну дочку вдома чи взяти її на похорон батька? Такі теми не порушувалися на веб-сайтах для матусь про все на світі. У нападі гніву й жалю до себе Майя мало не запостила своє питання онлайн: «Усім привіт! Мого чоловіка нещодавно вбили. Мені брати дворічну дочку з собою на цвинтар чи лишити її вдома? О, і як краще її вбрати? Дякую!»

На похорон прийшли сотні людей, і десь у затьмареному куточку її мозку спливла думка, що Джо б утішився. Джо любив людей. Люди любили Джо. Але, звісно ж, однією популярністю такий натовп не пояснити. Плакальників засмоктувала жахлива спокуса бути поблизу трагедії: холоднокровно застрелено молодого чоловіка, чарівного спадкоємця багатої родини Буркетт – і чоловіка жінки, втягнутої в міжнародний скандал.

Лілі охопила ногу матері обома руками. Майя схилилася до неї й прошепотіла:

– Сонечку, потерпи ще трохи, гаразд?

Лілі кивнула, проте притислась іще сильніше.

Майя виструнчилася знову, розгладила позичену в Ейлін чорну сукню, від якої свербіло тіло. Джо не хотів би, щоб вона вдягала чорне. Йому завжди більше подобалося бачити її у формі, яку вона носила ще тоді, як була капітаном армії США Майєю Стерн. Вони вперше зустрілися на благодійницькому вечорі, влаштованому родиною Буркетт; Джо, вбраний у смокінг, підійшов просто до неї, хвацько всміхнувся (Майя не до кінця розуміла, що означає «хвацько», аж поки не побачила цю усмішку) і сказав: «Ого, а я думав, що заводити мають чоловіки у формі».

Це була паршива фраза для знайомства, достатньо паршива, щоби розсмішити її, а такому, як Джо, більшого й не треба. Господи, яким же він був красенем. Цей спогад навіть зараз викликав у неї посмішку, серед цієї задушливої вологої спеки, так близько до його мертвого тіла. За рік після того випадку Майя та Джо одружилися. Доволі скоро з'явилася Лілі. А тепер вона ховає свого чоловіка, батька своєї єдиної дитини, наче хтось поставив запис їхнього спільного життя на швидкісну перемотку.

Багато років тому батько Майї сказав:

Усі історії кохання закінчуються трагічно.

Майя похитала головою й відповіла:

- Боже, тату, це безжалісно.
- Так воно і ϵ : або ти розлюбиш людину, або, якщо тобі й справді сильно пощастить, проживеш достатньо довго, щоби спостерегти смерть своєї половинки.

Майя наче наяву бачила свого батька за другим кінцем столу, укритим жовтавим пластиковим ламінатом «Форміка», у їхньому будинку в Брукліні. На ньому був звичний кардиган (не лише військові — усі професії мають свій варіант уніформи), поряд із ним — стос есе студентів коледжу, які чекали його оцінок. Вони з мамою померли багато років тому, з різницею в кілька місяців, але, правду кажучи, Майї досі було важко сказати, до яких саме трагедій належала їхня історія кохання.

Пастор провадив далі, а Джудіт Буркетт, мати Джо, учепилася в руку Майї міцним потиском горя.

– Це навіть гірше, – пробуркотіла стара жінка.

Майя не перепитувала. Вона не потребувала пояснень. Джудіт Буркетт удруге ховала дитину: уже двох із трьох її синів не стало; вважалося, що один загинув від нещасного випадку, а другого вбили. Майя глянула на свою дитину, на маківку Лілі, і подумки спитала себе: як мати може жити з таким горем?

- І, немов знаючи думки Майї, стара прошепотіла:
- Усе ніколи не буде добре, ці прості слова різали повітря, ніби серп женця. Ніколи.
- Це я винна, промовила Майя.

Вона не збиралася цього казати. Джудіт подивилася на неї.

- Я мусила б...
- Ти нічого не могла вдіяти, відповіла Джудіт. Однак голос її звучав дивно. Майя зрозуміла, бо інші, мабуть, думали так само. Майя Стерн урятувала стільки життів. Чому ж вона не зуміла врятувати власного чоловіка?
  - Попіл до попелу...

Овва, невже пастор справді завів цю старомодну тему? Чи, може, Майї це просто здалося? Вона була неуважною. Як і завжди на похороні. Вона надто часто опинялася поряд зі смертю, тож виснувала, що найкращий спосіб пережити процес поховання — заціпеніти. Ні на чому не зосереджуватися. Нехай все те, що видно й чутно, розмиється настільки, щоб стати невпізнаваним.

Труна Джо вдарилась об землю, і відлуння цього звуку надовго зависло в непорушному повітрі. Джудіт нахилилася до невістки й низько застогнала. Майя зберігала військову поставу: голову тримала високо, спину – прямо, плечі відведені назад. Вона нещодавно прочитала одну з тих статей про самодопомогу, якими часто діляться в розсилках, про «сильні пози» і те, як вони впливають на подачу себе. Військові зналися на цьому ласому шматочку поп-психології задовго до того, як це стало загальновживаним. Якщо ти солдат, то струнко стоїш не тому, що це гарно виглядає. Ти виструнчуєшся, бо, на певному рівні, це дає тобі силу, або ж, що не менш важливо, тоді всім здаєшся сильнішим – і товаришам, і ворогові.

На мить Майя подумки повернулася до парку – блиск металу, звуки пострілів, Джо падає, її сорочка захляпана кров'ю, крізь темряву пробивається далеке світло вулиць, тьмяне сяйво...

```
«Допоможіть… прошу… хто-небудь… мій чоловік…» Вона заплющила очі й відігнала спогади. «Тримайся, — сказала собі. — Просто переживи це». І вона пережила.
```

Надійшла черга гостей.

Дві нагоди, за яких гості вишиковуються в чергу до господарів, – це похорон і весілля. У цьому факті, мабуть, має бути щось пікантне, але Майя не уявляла, що саме.

Вона й гадки не мала, скільки людей пройшло повз неї, але це тривало годинами. Жалобники дедалі більше напирали, це скидалося на сцену з фільму про зомбі, коли вбиваєш одного, а на тебе вже повзуть інші.

Аби тільки вони рухалися далі.

Більшість неголосно промовляли: «Прийміть мої співчуття». І це було найкраще, що вони могли сказати. Інші говорили забагато. Заводили про те, як це все трагічно, яка втрата, як місто котиться до пекла, як і їх колись грабували під дулом пістолета (правило перше: ніколи не говорити про себе в такій ситуації), висловлювали сподівання, що поліція підсмажить тих звірів, які це зробили, що Майї пощастило, бо про неї, мабуть, піклується Бог (швидше за все, малось на увазі, що Богові на Джо було здебільшого начхати), що завжди є якийсь план, як і в усього, ϵ причина (це диво, що вона нікому з них не зарядила в обличчя).

Родина Джо виснажилася, їм довелося присісти десь посередині черги. Не Майї. Вона постійно стояла, дивилася їм у вічі й зустрічала кожного жалобника міцним потиском руки. Тонкою, а деколи і не дуже, мовою тіла вона давала відсіч тим, хто виражав свій сум через обійми чи поцілунки. В їхніх словах зяяла порожнеча, однак Майя уважно слухала, кивала, казала «Спасибі, що прийшли» доволі щирим тоном, а потім вітала наступного в черзі.

Інше непохитне правило черги гостей на похороні — не говорити багато. Короткі банальності добре пасують до ситуації, бо значно краще сказати щось невинне, аніж образливе. Якщо відчуваєте потребу висловитися, краще коротко згадайте про померлого щось хороше. Ніколи не робіть того, що зробила тітка Джо, Едіт. Не ридайте істерично, не приєднуйтеся до тих театральних жалобників: «Погляньте на мене, я так страждаю». І ніколи не говоріть удові жахливих дурниць на кшталт: «Бідолашна дівчинко, спочатку твоя сестра, тепер — чоловік».

Світ на мить зупинився, коли тітка Едіт озвучила ті речі, про які інші тільки думали, особливо зважаючи на присутність юного племінника Майї, Деніела, та молодшої племінниці Алекси. Кров загула у венах Майї, і їй знадобилися неабиякі зусилля, щоб не простягнути руку, не схопити тітку Едіт за горло й не вирвати голосові зв'язки.

Натомість Майя доволі щиро відповіла: «Дякую, що прийшли».

Шестеро колишніх товаришів Майї по загону, серед яких був і Шейн, трималися трохи осторонь, наглядаючи за нею. Це їхня робота, хотіли вони того чи ні. Обов'язок охороняти, здавалось, ніколи не закінчувався, коли вони були разом. Товариші не стали в чергу. Надто розумні для цього. Вони її мовчазні охоронці, як завжди, і тільки їхня присутність цього жахливого дня хоч якось її втішала.

Час від часу Майї здавалося, що вона чує далекий сміх своєї дочки (її давня подруга Ейлін Фінн відвела Лілі на майданчик біля школи через дорогу), але це, мабуть, була лише гра уяви. Дитячий сміх у таких обставинах звучав водночас непристойно й життєствердно: вона хотіла його чути, і це було нестерпно.

Деніел та Алекса, діти Клер, підійшли останніми.

Майя обійняла їх, як завжди, прагнучи захистити від усього поганого, що могло статися. Едді, її зять... Він же зять? Як ще назвати чоловіка, який був одружений із твоєю сестрою до того, як її вбили? «Екс-зять» більше пасувало б до розлучення. Може, кажуть «зять y минулому»? Чи таки просто «зять»?

Ще трохи маячні, аби лиш відволіктись.

Едді нерішуче підійшов. На його обличчі бритва подекуди пропустила острівки щетини. Едді поцілував Майю в щоку. Запах ополіскувача та м'ятних цукерок достатньо сильний, щоби перекрити інші можливі запахи, але знову ж таки – хіба не в цьому їхня суть?

- Мені бракуватиме Джо, пробурмотів Едді.
- Я знаю, Едді. Ти йому дуже подобався.
- Якщо ми можемо чимось допомогти...

«Можеш краще дбати про своїх дітей», – подумала Майя, однак її звичний гнів на нього вже минув, здувся, наче дірявий надувний човен.

– У нас усе добре, дякую.

Едді промовчав, ніби вмів читати її думки, а може, у цьому випадку і справді прочитав.

– Вибач, що пропустила твою останню гру, – сказала Майя Алексі. – Але завтра я неодмінно прийду.

Раптом усім трьом стало зовсім ніяково.

- О, ти не мусиш цього робити, сказав Едді.
- Нічого. Мені не завадить відволіктись.

Едді кивнув, забрав Деніела та Алексу й рушив із ними до авто. Алекса озирнулася на неї. Майя підбадьорливо їй посміхнулась. «Нічого не змінилося, — говорила ця посмішка. — Я все одно буду поруч із тобою, як обіцяла твоїй матері».

Майя дивилася, як родина Клер сідає до машини. Деніел, товариський чотирнадцятилітній підліток, сів на переднє сидіння. Алекса, якій було лише дванадцять, примостилася позаду, сама. Відколи померла їхня мати, здавалося, що вона постійно зіщулюється, наче готується до нового удару. Едді помахав Майї, втомлено їй посміхнувся й сів за кермо.

Майя чекала й дивилась, як авто повільно від'їздить. Коли вони поїхали, жінка помітила, як трохи на відстані стоїть, притулившись до дерева, детектив відділу вбивств поліції Нью-Йорка, Роджер Кірс. Навіть сьогодні. Навіть зараз. Їй захотілося підійти й влаштувати з ним сварку, вимагаючи відповідей, однак Джудіт знову взяла її за руку.

– Я б хотіла, щоб ви з Лілі поїхали з нами до Фернвуда.

Родина Буркетт завжди називала свій дім на ім'я. Це, мабуть, мало б стати ключем до того, що могло б із неї вийти, якби вона одружилася з чоловіком із цієї родини.

- Дякую, сказала Майя, але я думаю, що Лілі краще буде вдома.
- Для неї краще бути з рідними. Для вас обох.
- Я вам вдячна.
- Я серйозно. Лілі завжди буде нашою онукою. А ти завжди будеш нашою дочкою.

Джудіт стиснула її руку, ніби підкреслюючи сказане. Дуже мило з її боку промовити усе так, наче вона читала текст із телесуфлера на одному з благодійних прийомів, але це була неправда — принаймні щодо Майї. Усіх, хто одружувався з кимось із Буркеттів, сприймали не інакше, як стороннього, якого просто терплять.

- Іншого разу, - сказала Майя. - Певна, ви мене розумієте.

Джудіт кивнула й байдуже обійняла її. Те ж саме зробили брат та сестра Джо. Вона дивилася на їхні розбиті фігури, поки вони крокували до лімузинів, які мали відвезти їх до маєтку Буркетт.

Її колишні колеги досі були тут. Вона зустрілась очима з Шейном і легенько кивнула. Вони все зрозуміли. Вони навіть не розійшлися, радше непомітно зникли, переконавшись, що нікого не потурбують. Більшість із них досі служили. Після випадку на кордоні Іраку та Сирії Майї «запропонували» почесну відставку. Вона не бачила іншого виходу, тому погодилася. Тож зараз замість того, щоб командувати новобранцями або ж принаймні навчати їх, капітан у відставці Майя Стерн, на деякий час — обличчя нової армії, давала уроки польотів в аеропорту Тетерборо в північному Нью-Джерсі. Іноді бувало непогано. Однак здебільшого вона сумувала за службою більше, ніж могла собі уявити.

Нарешті Майя залишилась одна біля купи землі, що скоро вкриє її чоловіка.

О Джо... – промовила вголос.

Майя спробувала відчути його присутність. Вона намагалася робити це раніше, на численних похоронах — побачити, чи зможе відчути сліди життєвої сили після смерті, але, як завжди, — нічого. Дехто вірив, що якась мала частинка життя повинна залишитися, що енергія та рух ніколи не зникають повністю, що душа безсмертна, що матерію неможливо навіки знищити і так далі. Може, це й було правдою, але чим більше Майя бачила смертей, тим сильніше вона відчувала, що нічого не зостається, зовсім нічого.

Вона стояла біля могили, поки Ейлін разом із Лілі не повернулися з майданчика.

- Ти готова? - спитала Ейлін.

Майя ще раз подивилася на діру в землі. Вона хотіла сказати Джо дещо глибоке, дещо таке, що поставило б... емм... крапку для них обох, але не знаходила слів.

Ейлін відвезла їх додому. Лілі заснула в автокріслі, схожому на проект НАСА. Майя сиділа попереду, на пасажирському сидінні, і дивилась у вікно. Коли вони зайшли до будинку (Джо і його хотів назвати, однак жінка була непохитною), якось Майя дала собі раду зі складним механізмом ремінців і виплутала Лілі з автокрісла. Вона погойдувала її голівку, щоб не розбудити.

– Дякую, що підвезла, – прошепотіла Майя.

Ейлін вимкнула двигун.

- Ти не проти, якщо я на хвильку зайду?
- 3 нами все буде добре.
- Я не сумніваюсь, Ейлін відстебнула пасок безпеки. Але збиралася тобі дещо передати. Дай мені дві хвилини.

Майя тримала її в руці.

– Цифрова фоторамка?

Ейлін – полунична білявка з веснянками та широкою посмішкою. Її обличчя ніби освітлювало всю кімнату, коли вона заходила, і слугувало чудовою маскою для прикриття внутрішніх страждань.

- Ні, це камера для няні, замаскована під фоторамку.
- Повтори?
- Ти тепер цілий день працюєш, тож тобі не завадить додатковий засіб контролю, так?
- Може, й так.
- Де переважно Ізабелла грається з Лілі?

Майя махнула праворуч.

- У кабінеті.
- Ходімо, я тобі покажу.
- Ейлін...

Вона забрала в Майї рамку.

– Просто йди за мною.

Кабінет був праворуч від кухні, мав височезну, наче в соборі, стелю й оздоблення зі світлого дерева. На стіні висів великий телевізор. Два кошики заповнені навчальними іграшками Лілі. Навпроти канапи, там, де раніше стояв прекрасний столик червоного дерева, — дитячий манеж. На жаль, столик не годився для дитини, тож його довелося прибрати.

Ейлін підійшла до книжкової полиці, знайшла місце для рамки та підключила її до найближчої розетки.

- Я завантажила туди кілька ваших родинних фото. Цифрова рамка перемішає їх і показуватиме в довільному порядку. Зазвичай Ізабелла з Лілі граються біля канапи?
  - Так.
- Добре. Ейлін повернула рамку в потрібному напрямку. У неї вбудована широкоформатна камера, тож кімнату буде видно повністю.

- Ейлін...
- Я бачила її на похороні.
- Кого?
- Вашу няньку.
- Родина Ізабелли пов'язана з родиною Джо. Її мати була нянькою Джо. Її брат їхній садівник.
  - Серйозно?

Майя знизала плечима.

- Багатії.
- Вони зовсім інші.
- Це так.
- То ти їй довіряєш?
- Кому Ізабеллі?
- Так.

Майя знов знизала плечима.

- Ти ж мене знаєш.
- Знаю.

Ейлін спочатку потоваришувала з Клер — їх поселили в одній кімнаті в гуртожитку коледжу Вассар¹ на першому курсі, однак усі три жінки швидко зблизились.

- Ти нікому не довіряєш, Майє.
- Я б так не сказала.
- Гаразд. А коли йдеться про твою дитину?
- Коли йдеться про мою дитину... промовила Майя. Гаразд, згодна. Нікому.

Ейлін посміхнулася.

- Тому я й даю тобі це. Знаєш, не думаю, що ти що-небудь побачиш. Ізабелла, здається, чудова людина.
  - Але краще поберегтися?
- Саме так. Ти не уявляєщ, наскільки спокійніше мені стало, коли я почала лишати Кайла та Міссі на няньку з цим.

Майя запитала себе, чи використовувала Ейлін цей прилад лише з нянькою, чи на його основі вибудувала справу ще проти когось, однак вирішила поки що притримати цю думку при собі.

- У тебе на комп'ютері ϵ SD-порт? запитала Ейлін.
- Точно не знаю.
- Байдуже. Я принесла тобі прилад, який під'єднується через USB до лептопа чи комп'ютера. Справді, простіше не буває. Увечері виймаєш SD-картку з рамки вона ось тут, бачиш?

Майя кивнула.

– Тоді вставляєш її в прилад. На екрані з'являється відео. Картка на тридцять два гігабайти, її легко вистачить на кілька днів. Рамка обладнана детектором руху, тож у порожній кімнаті відео записуватися не буде.

Майя не втрималась і посміхнулася.

- Ти тільки поглянь на себе.
- Що? Тебе бентежить зміна наших ролей?
- Є трохи. Я мала б сама про це подумати.
- I дивно, що не подумала.

¹ Гуманітарний загальноосвітній коледж у м. Покіпсі, штат Нью- Йорк, виключно жіночий до 1969 р., перший заклад вищої освіти США, що присвоював жінкам учений ступінь. (Тут і далі прим. пер.)

Майя глянула вниз, зустрілась очима з подругою. Ейлін мала приблизно зо п'ять футів і два дюйми² зросту, Майя — майже шість футів,³ однак військова постава робила її на вигляд дещо вищою.

- Ти хоч раз що-небудь помічала на записах своєї няньки?
- Маєш на увазі щось таке, чого мені не треба було бачити?
- Так
- Ні, відповіла Ейлін. І я знаю, про що ти думаєш. Він не повернувся. І я його не засікла.
  - Я тебе не засуджую.
  - Анітрохи?
  - Якою б я була подругою, якби трохи не засуджувала?

Ейлін підійшла й обхопила Майю руками. Та відповіла обіймами. Ейлін — це не одна з тих майже чужих людей, які прийшли на похорон. Зрештою, Майя вступила до Вассару через рік після Клер, і три жінки спокійно жили разом доти, доки Майя не пішла до школи армійської авіації у Форт Ракер в Алабамі. Ейлін і досі була її найближчим другом, як і Шейн.

– Ти ж знаєш, я тебе люблю.

Майя кивнула.

- Так, знаю.
- Точно не хочеш, щоб я лишилася?
- Тобі треба дбати про власну родину.
- Із цим все добре, сказала Ейлін, указуючи великим пальцем на цифрову рамку. Я за ними наглядаю.
  - Смішно.
- Не дуже. Та я розумію, тобі потрібен спокій. Дзвони, як щось знадобиться. О, і не хвилюйся за вечерю я вже замовила тобі китайську їжу у «Швидкому Огляді», доставлять за двадцять хвилин.
  - Ти же знаєш, що я тебе люблю.
  - Так, промовила Ейлін, прямуючи до дверей. Знаю.

Раптом вона зупинилась.

- *–* Ого.
- Що таке?
- У тебе гості.

² 155 см.

³ 180 см.

Розділ 2

«Гості» з'явились у приземкуватій кошлатій подобі детектива з відділу вбивств поліції Нью-Йорка Роджера Кірса. Кірс увійшов до будинку, намагаючись триматись якомога нахабніше, озирнувся довкола так, як це роблять копи, і сказав:

– А тут непогано.

Майя насупилася, навіть не приховуючи роздратованості.

Кірс скидався чимось на печерну людину. Кремезний та широкий, руки — закороткі для такого тіла. Обличчя виглядало зарослим навіть одразу ж після гоління. Кошлаті брови нагадували про останню стадію перетворення гусені, а волосся на тильному боці рук можна було завивати плойкою.

- Сподіваюся, ви не проти, що я заїхав.
- Чого б це я була проти? сказала Майя. О, справді, уся ця тема зі щойно-похованим-чоловіком.

Кірс удав, що розкаюється.

- Я розумію, можна було обрати більш слушний час.
- Та невже?
- Але завтра ви повертаєтеся на роботу, та й узагалі коли час може бути слушним?
- Чітко завважили. Чим можу допомогти, детективе?
- Нічого, якщо я присяду?

Майя вказала на канапу в кабінеті. На думку спало дещо моторошне: цю зустріч – насправді, кожну зустріч, яка відбуватиметься в цій кімнаті, – тепер записуватиме прихована камера для няньки. Справді дивно про це думати. Звісно, вона могла б вручну вмикати й вимикати її, але хто пам'ятатиме й виконуватиме щодня таку дрібницю? Цікаво, чи записує камера звук. Можна запитати Ейлін, чи почекати й подивитися запис.

- А тут непогано, промовив Кірс.
- Так, ви вже казали це, коли заходили.
- У якому році зведено дім?
- У тисяча дев'ятсот двадцятих.
- Родина вашого покійного чоловіка. Дім належить їм, так?
- Так.

Кірс сів. Майя залишилася стояти.

- То чим можу допомогти, детективе?
- Просто повторний контроль, таке.
- Повторний контроль?
- Зачекайте хвилинку, добре? Кірс гадав, що йому вдалося чарівно посміхнутися, а насправді просто скривив рота. Майя не купилася. Де ж він?

Він пошарудів у внутрішній кишені піджака й витягнув обтріпаний записник.

– Ви не проти, якщо ми пройдемося справою ще раз?

Майя не знала, що про нього думати. Мабуть, Кірс домагався саме цього.

- А що ви хочете знати?
- Почнемо спочатку, гаразд?

Вона сіла й розвела руками, наче говорила: «Вперед».

- Чому ви з Джо зустрілись у Центральному парку?
- Він мене попросив.
- По телефону, так?
- Так.
- Це не було незвично?

- Ми там уже зустрічалися.
- Коли?
- Не знаю. Неодноразово. Я вже казала. Мені подобається ця частина парку. Зазвичай ми розстеляли там ковдру, обідали на станції для човнів... вона опанувала себе, зупинилась, ковтнула слину. Це просто приємне місце, ось і все.
  - Упродовж дня звісно. Але ж уночі це доволі-таки глухе місце, чи не так?
  - Ми завжди там почувалися спокійно.

Детектив посміхнувся до неї.

- Даю руку на відсіч, вам у більшості місць спокійно.
- Тобто?
- Якщо побувати там, де побували ви, я маю на увазі всі ті небезпечні місця, парк високого щабля в цьому переліку не займе, Кірс кашлянув у кулак. Тож чоловік подзвонив вам, сказав: «Давай там зустрінемось», і ви так і зробили.
  - Саме так.
- Окрім того, що... Кірс глянув у записник, лизнув палець, заходився перегортати сторінки. – Він вам не телефонував.

Він підвів на неї очі.

- Перепрошую?
- Ви сказали, що Джо вам подзвонив і сказав із ним там зустрітись.
- Ні, це сказали ви. Я сказала, що він запропонував зустрітися там по телефону.
- Але потім я запитав, чи він вам дзвонив, і ви сказали: «Саме так».
- Не треба марнослів'я, детективе. Ви маєте записи дзвінків тієї ночі, правда ж?
- Taκ, ε.
- I серед записів є дзвінок між мною та моїм чоловіком?
- -€.
- Я не пам'ятаю, чи він мені дзвонив, чи я йому. Але Джо запропонував зустрітися на нашому улюбленому місці в парку. Це могла б зробити і я, не бачу в цьому нічого такого. Насправді, я б і запропонувала, якби він не сказав першим.
  - Хтось може підтвердити, що ви з Джо часто там бачились?
  - Не думаю. І не бачу, як це стосується справи.

Кірс нещиро посміхнувся.

– Я теж, тож рушаймо далі.

Майя схрестила ноги й чекала.

- Ви описали двох чоловіків, які підійшли до вас із західного боку, правильно?
- Так.
- На них були лижні маски?

Вона вже десятки разів це відбувала.

- Так.
- Чорні лижні маски, я маю рацію?
- Маєте.
- I ви казали, що один із них був близько шести футів зросту. Який зріст у вас, місіс Буркетт?

Майя мало не обірвала його тим, що до неї слід звертатися «капітан» – вона ненавиділа всі ці «місіс», але звання вже недоречне.

- Будь ласка, кличте мене Майєю. І мій зріст, власне, саме близько шести футів.
- Тож один із чоловіків був вашого зросту.

Майя намагалася не закочувати очі.

Ну, так.

- Ви доволі точно описали нападників, Кірс почав зачитувати з записника. Один чоловік шести футів зростом. Другий, за вашими підрахунками, приблизно п'ять футів і вісім дюймів. Ча одному був чорний светр із капюшоном, джинси та червоні кеди «Converse». Другий убраний у блакитну футболку без логотипів, мав бежевий наплічник та чорні кросівки, хоча марку ви назвати не змогли.
  - Саме так.
  - Чоловік у червоних конверсах, це він стріляв у вашого чоловіка.
  - Так.
  - А ви втекли.

Майя змовчала.

– Згідно з вашою заявою, він хотів вас пограбувати. Ви сказали, що Джо забарився віддати гаманець. Ваш чоловік носив дуже дорогий годинник, здається, «Hublot».

Її горло пересохло.

- Так, усе правильно.
- Чому він просто не віддав їм його?
- Гадаю... гадаю, він міг би...
- Але?

Вона похитала головою.

- Майє?
- Вам колись тицяли пістолетом в обличчя, детективе?
- Hi
- Тоді ви, напевно, не зрозумієте.
- Не зрозумію чого?
- Дуло. Ця діра. Коли хтось наводить її на вас, коли хтось погрожує натиснути на спусковий гачок, її чорнота розростається, наче зараз проковтне. Буває, коли люди це бачать, вони застигають.

Тепер голос Кірса пом'якшав.

- І Джо... він був одним із таких людей?
- На одну мить.
- I це було надто довго?
- У цій ситуації так.

Кілька довгих хвилин вони сиділи мовчки.

- Пістолет міг вистрелити випадково? спитав Кірс.
- Сумніваюсь.
- Чому ви так кажете?
- $\in$ дві причини. По-перше, це був револьвер. Ви щось про них знаєте?
- Небагато.
- У нього такий механізм, що треба або звести курок, або дуже сильно натиснути. Випадково тут не вистрелиш.
  - Розумію. А друга причина?
- Більш очевидна, відповіла Майя. Він вистрелив ще двічі. Ви не випустите «випадково» три кулі.

Кірс кивнув і знову перевірив свої записи.

Перша куля влучила в ліве плече вашого чоловіка. Другий удар припав на правий край ключиці.

Майя заплющила очі.

– 3 якої відстані стріляв чоловік?

⁴ 170 см

- Десять футів.⁵
- Наш експерт сказав, що жоден із цих пострілів не був смертельним.
- Так, ви вже казали, вимовила Майя.
- То що тоді сталось?
- Я спробувала підхопити його...
- Джо?
- Так, Джо, обрубила вона. Кого ж іще?
- Вибачте. І що сталось?
- Я... Джо впав на коліна.
- I саме тоді стрілець вистрелив утретє?

Майя не відповіла.

- Третій постріл, повторив Кірс. Той, що його вбив.
- Я вже вам сказала.
- Що сказали?

Майя підвела очі й зустрілася з ним поглядом.

– Я не бачила третього пострілу.

Кірс кивнув.

- Саме так, - дуже повільно вимовив він. - Бо тоді ви вже втікали.

«Допоможіть... прошу... хто-небудь... мій чоловік...»

Серце поривчасто билося в грудях. Звуки – постріли, дзижчання гелікоптера, крики агонії – одночасно накотилися на неї. Вона заплющила очі, кілька разів глибоко вдихнула, зберігаючи спокійний вираз обличчя.

- Майє?
- Так, я втекла. Гаразд? Двоє чоловіків зі зброєю. Я втекла. Втекла і лишила там свого чоловіка, а потім, не знаю, може, п'ять-десять секунд по тому, я почула постріл ззаду, і, так, тепер, зважаючи на все, що ви мені розповіли, я знаю, що, коли втекла, той самий стрілець приставив зброю до голови мого чоловіка, поки він стояв на колінах, і натиснув на гачок...

Вона зупинилася.

- Ніхто вас не звинувачує, Майє.
- Я про це не питала, детективе, процідила жінка крізь стиснені зуби. Чого ви хочете?

Кірс погортав сторінки.

- Крім дуже деталізованого опису злочинців, ви змогли нам розповісти, що той із них, який був у червоних конверсах, мав при собі «Smith amp; Wesson 686», а його партнер озброєний пістолетом «Вегеtta М9», Кірс подивився вгору. Це вражає. Так просто впізнавати зброю…
  - Це частина моєї освіти.
  - Вашої військової освіти, я маю рацію?
  - Скажімо простіше, я спостережлива.
  - О, це зайва скромність, Майє. Ми всі знаємо про ваші подвиги за кордоном.

«І про мо ϵ падіння», — мало не додала вона.

- Освітлення в тій частині парку погане, лише кілька віддалених ліхтарів.
- Цього достатньо.
- Достатньо, щоб точно впізнати марку пістолета?
- Я знаюся на вогнепальній зброї.
- Так, звісно. Ви насправді вправний стрілець, так?
- Стрілчиня.

⁵ 3 м

Вона виправила його автоматично. Так само автоматично він поблажливо всміхнувся.

- Винен. Усе одно, було темно...
- «Smith amp; Wesson» виготовлений із нержавіючої сталі, не чорний. Його легко розгледіти в темряві. До того ж я чула, як він відтягував курок. Це робиться на револьверах, а не на напівавтоматах.
  - A «Beretta»?
  - Тут щодо конкретної моделі я не впевнена, але в нього був рухомий ствол, як і в них.
- Як ви знаєте, з тіла вашого чоловіка дістали три кулі. Тридцять восьмий калібр, підходять до «Smith amp; Wesson», детектив потер обличчя, начебто глибоко замислився. У вас ε зброя, так, Май ε ?
  - -€.
  - Серед неї раптом нема «Smith amp; Wesson 686»?
  - Ви знаєте відповідь, сказала Майя.
  - Звідки мені знати?
- Закон Нью-Джерсі вимагає від мене реєстрації всієї придбаної в штаті зброї. Тож вам усе це відомо. Хіба що ви зовсім некомпетентний, детективе Кірс, а це ж, безперечно, не так ви одразу ж перевірили мене в реєстрі зброї. Тож облишмо ігри й перейдімо до справи.
  - Яка відстань від місця, де впав ваш чоловік, до фонтану Бетесда?

Зміна теми заскочила її.

- Я певна, ви все там виміряли.
- Так, виміряли. Відстань приблизно триста ярдів з усіма поворотами та вигинами. Я її пробіг. Я не в такій хорошій формі, як ви, але в мене це зайняло близько хвилини.
  - Гаразд.
- Що ж, ось у чому справа. Кілька свідків сказали, що чули постріл і що ви з'явилися принаймні за хвилину чи дві після нього. Як ви це поясните?
  - А чому я мушу це пояснювати?
  - Справедливе питання.

Майя й оком не зморгнула.

- Ви вважаєте, що я застрелила свого чоловіка, детективе?
- А це так?
- Ні. І знаєте, як я можу це довести?
- Як?
- Ходімо зі мною на стрільбище.
- Для чого?
- Як ви й сказали, я вправна стрільчиня.
- Нам так повідомили.
- От і побачите.
- Що побачу?

Майя нахилилася вперед і подивилася йому в очі.

- Мені не потрібні три постріли, щоб убити людину з такої відстані, навіть із пов'язкою на очах.

Кірс у відповідь щиро посміхнувся.

- Ваша правда. Вибачте, що порушив цю тему, бо ні, я не вважаю, що ви застрелили свого чоловіка. Насправді я практично можу довести, що ви цього не робили.
  - Що ви маєте на увазі?

Кірс устав.

Ви тримаєте зброю тут?

⁶ 273 м.

- Так
- Покажете мені?

Спершу вона повела його до сейфа в підвалі.

- − Гадаю, ви велика прихильниця другої поправки,⁷ сказав Кірс.
- Я не лізу в політику.
- Але зброю любите, він подивився на сейф. Не бачу кодового колеса. Він відкривається ключем?
  - Ні. Доступ лише через відбиток великого пальця.
  - А, зрозуміло. Тобто відчинити його можете тільки ви.

Майя ковтнула.

- Тепер так.
- О, сказав Кірс, усвідомивши помилку. Ваш чоловік?

Вона кивнула.

- Ще в когось, окрім вас двох, є доступ?
- Ні в кого.

Майя приклала великий палець до отвору. Двері клацнули й відчинилися. Вона відійшла вбік.

Кірс подивився всередину й неголосно свиснув.

- Навіщо вам усе це треба?
- Мені не «треба» жоден із них. Мені подобається стріляти. Це моє хобі. Більшість цього не любить і не розуміє. Мене це влаштовує.
  - To де ваш «Smith amp; Wesson 686»?

Вона вказала на сейф.

Тут.

Його очі звузились.

- Я можу взяти його з собою?
- «Smith amp; Wesson»?
- Так, якщо це не проблема.
- Мені здалося, ви не вважаєте, що це я зробила.
- Так і не вважаю. Але ми можемо зняти підозру не лише з вас, а й з вашої зброї, що скажете?

Майя дістала «Smith amp; Wesson». Як і більшість хороших стрільців, коли йшлося про чищення та зарядження зброї, вона до певної міри страждала неврозом нав'язливих станів – постійно перевіряла, щоб переконатися, що вона не заряджена. Так і було.

- Я напишу вам на нього розписку, сказав він.
- Я, звісно, могла б попросити показати судовий ордер.
- А я, імовірно, зміг би його дістати, сказав він.

Справедливо. Майя дала йому револьвер.

- Детективе?
- Так?
- Ви чогось не договорюєте.

Кірс усміхнувся.

– Я буду на зв'язку.

 $^{^{7}}$ Друга поправка до Конституції США захищає право громадян зберігати та носити зброю. Була ухвалена 15.12.1791 р.

Розділ 3

Ізабелла, нянька Лілі, приїхала наступного ранку о сьомій.

На похороні родина Ізабелли була серед найактивніших жалобників. Її мати, Роза, яка доглядала Джо в дитинстві, особливо сильно побивалася, стискала в руці носовичок і падала на руки дітям — Ізабеллі та Гектору.

Навіть зараз Майя бачила, що очі Ізабелли червонуваті від учорашніх сліз.

- Мені так прикро, місіс Буркетт.

Майя кілька разів просила її звертатись до неї на ім'я, однак Ізабелла тільки кивала й продовжувала кликати її місіс Буркетт, тож Майя просто полишила спроби. Якщо Ізабеллі зручніше в більш формальному робочому середовищі, хто така Майя, щоби щось їй нав'язувати?

– Дякую, Ізабелло.

Лілі, з повним ротом пластівців, зістрибнула зі свого стільчика й підбігла до них.

- Ізабелло!

Обличчя няньки засвітилося, коли вона підхопила дівчинку на руки й міцно обійняла. Майя відчула різкий укол болю зайнятої матері: радість, бо дочці так подобається її нянька, і лють, бо дочці так подобається її нянька.

Чи довіряла вона Ізабеллі?

Відповідь, як вона й сказала вчора, була «так» – наскільки Майя взагалі могла довіряти «чужій людині» в цій ситуації. Звісно, Ізабеллу взяв на роботу Джо. Майя не була впевнена щодо такої потреби. На Портер-стрит був новий дитсадок, під назвою «Зростання». Майя сприймала назву як данину шані старій пісні Брюса Спрінгстіна. Симпатична, усміхнена юнка, на ім'я Кітті Шам («Називайте мене міс Кітті!»), провела для Майї екскурсію охайними, глянсовими, яскравими кімнатами, повними всього цікавого, з різноманітними камерами та засобами безпеки, з іншими всміхненими юнками та, звісно, дітьми, з якими Лілі могла б гратися. Однак Джо наполягав на няньці. Він нагадав дружині, що мати Ізабелли «практично виховала мене», а Майя жартома заперечила: «Ти впевнений, що це покращить її резюме?». Утім, тоді вона мусила вирушати за кордон на шестимісячну операцію, тож, насправді, мало чого могла сказати проти такого вибору, та й не мала причин не приймати його.

Майя поцілувала Лілі в маківку й пішла на роботу. Вона могла б узяти ще кілька днів відпустки й побути вдома з дочкою. Жінка не потребувала грошей, навіть зі шлюбним договором вона залишалася досить заможною вдовою, однак класичне материнство було не для неї. Майя вже намагалася поринути у весь цей «світ материнства»: ходила на зустрічі з такими ж матерями, де обговорювалися привчання до горщика, кращі дитсадки, рейтинг найбезпечніших ходунків і з непідробним захопленням потроху вихвалялися загальним розвитком їхніх дітей. Майя сиділа й посміхалася, проте у неї перед очима стояли криваві спогади про Ірак. Зазвичай вона згадувала Джейка Еванса, дев'ятнадцятирічного хлопця з Феєтвілля, штат Арканзас, якому відірвало всю нижню частину тіла, але він вижив якимось чином. І вона все намагалася прийняти той неосяжний факт, що ці мамські плітки за кавою існують на тій самій планеті, що й просякнуте кров'ю поле бою.

Іноді, коли вона спілкувалася з матерями, до неї поверталися не страшні картинки, а звук гелікоптерних моторів. Їй здавалось украй іронічним, що невідступний стиль батьківства, від якого неможливо було сховатися, жартома називають гелікоптерством.

Вони всі ні чорта не розуміють.

Прямуючи до машини власною під'їзною доріжкою, Майя оглянула територію, вишукуючи місця, де ворог міг сховатися чи засісти перед атакою. Причина цьому проста: від старих звичок відмовитися важко. Одного разу солдат – завжди солдат.

Жодних ознак ворога, уявного чи ні.

Майя знала, що від перебування там у неї, мов за підручником, розвинувся психічний розлад, але правда ще й у тім, що звідти ніхто не повертався непошрамованим. Для неї цей розлад скидався більше на просвітлення. Тепер вона розуміла цей світ. А от інші – ні.

В армії Майя літала на бойових гелікоптерах, часто забезпечуючи наземним військам прикриття та евакуацію. Вона почала з гелікоптерів «UH-60 Black Hawk» у форті Кемпбелл, поки не налітала достатньо миль для вступу до престижного 160-го авіаційного полку сил спеціального призначення на Близькому Сході. Солдати зазвичай називали гелікоптери «пташками», і це було нормально, але мало що дратувало більше, ніж цивільні, які робили те ж саме. Вона планувала залишитися на службі, можливо, на все життя, а проте, коли на сайті «Дзвін Корі» з'явилося те відео, цей план підірвався, наче теж наступив на саморобний вибуховий пристрій, як і Джейк Еванс.

Сьогодні навчальні польоти мали проходити на «Cessna 172», чотиримісному літаку з одним двигуном, який випадково став найуспішнішим літальним апаратом в історії. Навчання тут полягало в тому, щоб учень налітав певну кількість годин. Тож робота Майї часто зводиться до наглядання за ним, а не до активного інструктажу.

Літати чи хоча б перебувати в кабіні, коли літак знаходиться в повітрі, – для Майї це було своєрідною медитацією. Вона відчувала, як розслабляються напружені м'язи її плечей. Hi, «Cessna 172» не давав обертів, чи, відверто кажучи, гострих відчуттів, як від польоту на «чорному яструбі» над Багдадом, чи захвату від того, що ти є однією з перших жінок за штурвалом озброєного вертольота «Boeing MH-6 Little Bird». Ніхто не хотів визнавати жахливе збудження, викликане боєм, той викид адреналіну, такий потужний, що можна порівняти з наркотиком. Недоречно було «насолоджуватися» боєм, відчувати це тремтіння, усвідомлювати, що ніщо інше в твоєму житті не дасть навіть приблизних відчуттів. Це жаска таємниця, яку не можна розкривати. Так, війна – це жахливо, і жодній людині не годиться в неї потрапляти, і Майя власне життя віддала б, аби бути впевненою, що бойовище ніколи близько не підступить до Лілі. Однак потаємна правда в тім, що частина тебе прагне небезпеки. Ти не хочеш цього. Тобі не подобається те, що це свідчить про тебе. Схвалення цього означає вроджену жорстокість, чи брак емпатії, чи подібний абсурд. Але страх викликає залежність. Удома ти живеш спокійним, мирним, повсякденним життям. Тоді їдеш туди – і животієш у смертельному страху, а потім повертаєшся і знову мусиш бути спокійним, мирним і повсякденним. З людьми це не працює.

Коли Майя була в повітрі з учнями, телефон залишала в шафці, бо не хотіла зайве відволікатися. У разі чогось невідкладного їй усе передавали по радіо. Але коли за обідом вона перевіряла повідомлення, то побачила дивний текст від племінника Деніела.

Алекса не хоче, щоб ти приходила на її матч.

Майя набрала його номер. Деніел одразу ж відповів.

- Алло? промовив.
- Що сталося?

Коли Майя поплескала тренера Алекси по плечу, здоровань розвернувся так швидко, що свисток, який висів у нього на шиї, мало не ляснув її по обличчю.

– Що? – закричав він.

Тренер (його звали Філ, а його дочка була неприємною хуліганкою на ім'я Патті) горлав, ходив туди-сюди й улаштовував істерики практично впродовж усієї гри. Майя знала

інструкторів зі стройової підготовки, які вважали, що це занадто навіть для вже зміцнілих новобранців, не кажучи про дванадцятирічних дівчат.

- Я Майя Стерн.
- О, я знаю, хто ви, але... тренер Філ театрально махнув у напрямку поля. Зараз я в розпалі гри. Це слід поважати, солдате.

Солдате?

- У мене маленьке питання.
- У мене зараз нема на це часу. Побачимося після гри. Глядачі мають бути з іншого боку поля.
  - Правила ліги?
  - Саме так.

Тренер Філ закінчив розмову, повернувшись до неї широкою спиною. Майя не зрушила з місця.

- Зараз другий тайм, сказала Майя.
- Що?
- Правила ліги стверджують, що кожна дівчинка має провести на полі половину матчу, сказала Майя. Зараз другий тайм. Три дівчинки ще не виходили на поле. Навіть якщо ви випустите їх зараз і до кінця гри, половини матчу вже не вийде.

Шорти тренера Філа пасували йому двадцять-тридцять фунтів⁸ тому. Червона сорочка поло зі словом «Тренер», вишитим на грудях ліворуч, була достатньо вузькою – вона стиснула його тіло, наче плівка ковбасу. Чоловік скидався на одутлого колишнього спортсмена. Майя підозрювала, що саме так воно й було. Він був великим і виглядав загрозливо, його розміри, мабуть, лякали людей.

Стоячи до неї спиною, тренер Філ краєм рота промовив:

- Доводжу до вашого відома, що це півфінал чемпіонату ліги.
- Я знаю.
- Ми лише на один м'яч попереду.
- Я прочитала правила ліги, сказала Майя. Винятків з правила про половину гри я не бачила. У чвертьфіналі ви теж випускали не всіх гравців.

Він розвернувся до неї всім тілом. Поправив козирок бейсболки й утиснувся в особистий простір Майї. Вона не відступила. Сидячи з батьками впродовж першого тайму, вона спостерігала за постійними тирадами в бік і дівчат, і рефері, двічі бачила, як він жбурляв свою дурну бейсболку на землю. Це виглядало як істерика дворічного малюка.

- Ми б не втрапили до півфіналу, промовив тренер Філ так, наче плювався склом, якби я в останній грі задіяв тих дівчат.
  - Тобто ви програли б, якби грали за правилами?

Патті, дочка тренера, пирхнула.

- Тобто вони відстій.
- Так, Патті, годі вже. Виходь замість Аманди.

Дівчина побігла підтюпцем до столу секретаря змагань.

- Ваша дочка, сказала Майя.
- До чого тут вона?
- Вона чіпляється до інших дівчат.

Тренер гидливо скривився.

- Це ваша Еліс вам сказала?
- Алекса, виправила Майя. Не вона.

Їй сказав Деніел.

 $^{^{8}}$ 9 - 13 кг.

Філ схилився так близько, що на неї війнуло запахом салату з тунця.

- Слухайте, солдате...
- Солдате?
- Ви ж солдат, так? Чи колишній солдат? він вишкірився. Ходять чутки, що ви сама не проти порушити правила, хіба ж ні?

Її пальці напружувалися й розслаблялися, напружувалися й розслаблялися.

- Як колишній солдат, вів він далі, ви маєте це зрозуміти, бо все дуже просто.
- − I як?

Тренер Філ підтягнув свої шорти.

– Це, – махнув він на футбольне поле, – моє поле бою. Я генерал, вони – мої солдати. Ви ж не посадите тупого піхотинця за штурвал F-16 чи якоїсь іншої машини, так?

Майя справді відчувала, як поволі закипає кров у венах.

- Давайте прояснимо, сказала вона, примудряючись все-таки зберігати рівний тон. Ви прирівнюєте футбольний матч до війн в Афганістані та Іраку?
  - А ви не бачите нічого спільного?

Напруження, розслаблення, напруження, розслаблення, напруження, розслаблення. Дихай рівно.

- Це спорт, мовив тренер Філ, знову вказавши на поле, серйозний спорт, конкуренція, і так, це дещо схоже на війну. Я не даю цим дівчаткам розніжуватися. Це вже не п'ятий клас із цукерками та веселками. Це вже шостий. Реальний світ. Ви мене розумієте?
  - Правила ліги викладені на сайті...

Він схилився ще ближче, так, що козирок бейсболки торкнувся її голови.

- Мені начхати на те, що там у них на сайті. Маєте претензії подайте офіційну скаргу футбольній раді.
  - Де ви президент.

Тренер Філ широко посміхнувся.

– Маю тренувати своїх дівчаток. Па-па.

Він тріпонув пальцями на прощання й повільно розвернувся назад до поля.

- Краще вам не повертатися до мене спиною, сказала Майя.
- I що ви зробите?

Не варто було. Вона це знала. Треба було просто залишити все, як ϵ . Не потрібно було ускладнювати ситуацію для Алекси.

Напружити, відпустити, напружити...

Проте, поки ці піднесені думки вирували в голові Майї, її руки думали інакше. Вона блискавично зігнулася, ухопила його за шорти і, відчайдушно сподіваючись, що він не з голозадих командос, стягнула їх аж до щиколоток.

За короткий відтинок часу сталося таке.

Натовп голосно задихнувся. Тренер, убраний у тісні білі плавки, так само блискавично нагнувся, щоб повернути шорти на місце, однак заточився й гепнувся на землю.

Натовп зареготав.

Майя чекала.

Тренер Філ швидко відновив рівновагу. Він вистрибом підхопився, натягнув шорти й посунув на неї. Його обличчя червоніло від люті та сорому, наче ліхтар у кварталі розпусти.

Ти, стерво...

Майя внутрішньо зібралась, однак не поворухнулася.

Тренер Філ здійняв кулак.

– Давай, – сказала Майя, – дай мені привід вирубити тебе.

Тренер зупинився, подивився Майї у вічі, щось там побачив і опустив руку.

- Ти того не варта.

«Годі», – майнуло в голові Майї.

Вона вже майже шкодувала про свій вчинок, про те, що показала племінниці поганий приклад, відповіла насильством на насильство. З-поміж усіх людей саме їй не варто було цього робити. Проте, коли Майя глянула на Алексу, очікуючи побачити її наляканою чи приниженою, натомість вона помітила на обличчі дівчинки слабку посмішку. Це не був усміх розплати чи задоволення від приниження тренера. Це говорило про дещо інше.

«Тепер вона знає», – подумала жінка.

Сама Майя про це дізналась у війську, але, звісно ж, до реального життя воно також стосується. Брати по зброї мають знати, що ти їх прикриваєш. Це перше правило, перший урок, це стоїть найвище. Якщо ворог іде за тобою, то він іде і за мною теж.

Можливо, Майя надто гостро відреагувала, а може, й ні, але, в будь-якому разі, тепер Алекса знала: що б не сталось, її тітка буде поруч, буде її захищати.

Деніел підійшов до неї, коли почався безлад, дивлячись, чим може допомогти. Він теж кивнув Майї. Він теж усе зрозумів.

Їхня мати померла. Їхній батько – п'яниця.

Але їх прикривала Майя.

Майя помітила хвіст.

Вона везла Деніела з Алексою додому, попередньо оглянувши територію, звичний, природний жест – продивитись усе довкола, вишукуючи, що не на своєму місці. І тоді вона побачила в дзеркалі заднього огляду червоний «Buick Verano».

Поки що машина не видавалася підозрілою. Вона проїхала лише милю, проте бачила це авто, коли виїжджала з місця паркування біля футбольного поля. Може, це нічого не означає. Шейн говорив про шосте відчуття в солдатів, це коли ти якимось чином просто знаєш. Маячня. Майя купилася на забобон, аж поки вони не отримали жахливе підтвердження його неправдивості.

– Тітко Майє?

Це була Алекса.

- Що таке, люба?
- Дякую тобі, що прийшла на гру.
- Було цікаво. Ти чудово грала.
- Ні, Патті має рацію. Я відстій.

Деніел засміявся. Алекса теж.

- Припини це. Ти ж любиш футбол, так?
- Так, але це мій останній рік.
- Чому?
- Я надто погано граю, щоби потрапити до команди наступного року.

Майя похитала головою.

- Справа не в цьому.
- -A?
- У спорті головне веселощі й фізичне навантаження.
- Ти в це віриш? спитала Алекса.
- Вірю.
- Тітко Майє?
- Так, Деніел?
- У великоднього кролика ти теж віриш?

Деніел та Алекса знову засміялися. Майя похитала головою й усміхнулася. Подивилася в дзеркало заднього огляду.

Червоний «Buick Verano» досі їхав за ними.

Вона припустила, чи це часом не тренер Філ зі спробою другого раунду. Колір машини збігався, але ж ні, цей здоровань радше керував би розкішним спортивним авто в стилі «заздрощі до пеніса», або ж «Нитте», або щось подобне.

Коли вона під'їхала до будинку Клер (навіть після того, як минуло стільки часу від її вбивства, Майя сприймала його як дім своєї сестри), червоний «Buick» без жодної затримки проїхав повз них. То, може, це й не хвіст. Мабуть, просто ще одна родина з футбольного матчу живе неподалік. У цьому є певний сенс.

Майя пригадала, як Клер уперше показувала їм з Ейлін цей будинок. Зараз він мав схожий вигляд – трав'яні зарості, потріскана фарба, потріскані доріжки, зів'ялі квіти.

- То що скажеш про нього? запитала її Клер тоді.
- Це смітник.

Сестра всміхнулася.

- Саме так, дякую. Ти ще побачиш.

Майя не мала креативності для таких речей. Не бачила потенціалу. А от Клер – навпаки. Вона це відчувала. Невдовзі під час наближення до цього будинку на думку спадали два слова – «радість» і «затишок». Зрештою місце прибрало рис дитячого малюнка олівцями, де завжди сяє сонце, а квіти вищі за двері.

Тепер усе це пішло в небуття.

Едді зустрів їх біля входу. Він теж став схожим на будинок: до смерті Клер – один, після неї – інший, сірий якийсь та вицвілий.

- Як матч? спитав він дочку.
- Ми програли, сказала Алекса.
- Мені дуже прикро.

Дівчинка поцілувала батька в щоку, і вони з Деніелом квапливо зайшли всередину. Едді виглядав насторожено, однак відступив убік і пропустив своячку. Він був у червоній фланелевій сорочці та джинсах, і на Майю знову пахнув різкий запах ополіскувача.

- Я міг би їх забрати, проговорив він, наче захищаючись.
- Ні, відповіла Майя. Не міг би.
- Я не про це... Я випив уже після того, як дізнався, що ти заїдеш за ними.

Вона промовчала. Коробки і досі поскладані в кутку. Речі Клер. Едді дотепер не переніс їх у підвал чи гараж. Вони просто стояли у вітальні, наче скарб божевільного.

- Я серйозно, сказав Едді. Я не п'ю за кермом.
- Ти просто принц, Едді.
- Яка зверхність.
- Та не луже.
- Май ϵ ?
- Шо?

Його підборіддя та праву щоку й надалі вкривали пучки щетини, пропущені під час гоління. Клер помітила б їх, сказала б йому й переконалася б, що він не вийде з дому таким неохайним.

Голос прозвучав м'яко:

– Я не пив, коли вона була жива.

Майя не знала, що відповісти, тому промовчала.

- Тобто іноді міг трохи випити, але...
- Я знаю, що ти мав на увазі, перебила його Майя. Мені все одно краще вже піти. Подбай про них.
  - Мені телефонували з міської футбольної асоціації.
  - Зрозуміло.
  - Схоже, ти сьогодні влаштувала їм сцену.

Майя знизала плечима.

- Я просто обговорила з тренером правила гри.
- Яке ти мала право?
- Твій син, Едді. Він подзвонив і попросив допомогти твоїй дочці.
- То ти думаєш, що допомогла їй?

Майя не відповіла.

- Думаєш, таке мудило, як Філ, про це забуде? Думаєш, не знайде способу помститись Алексі?
  - Краще б йому цього не робити.
  - А то що? гаркнув Едді. Ти знову з'ясуєш із ним стосунки?
- Так, Едді. Якщо виникне потреба. Я заступатимусь за неї доти, доки вона не зможе захиститися самостійно.
  - Стягуючи з тренера штани?
  - Роблячи все необхідне.
  - Ти себе чуєш?
  - Чітко та ясно. Я сказала, що заступатимусь за неї. Знаєш чому? Бо більше нема кому. Едді відсахнувся, наче вона його вдарила.
  - Забирайся з мого дому.
- Добре, Майя попрямувала до дверей, зупинилася, розвернулася до нього. Твій дім, до речі, схожий на вбиральню. Виправ це якось.
  - Я сказав забирайся. І, можливо, тобі не варто певний час сюди приходити.

Вона зупинилась.

- Перепрошую?
- Я не хочу, щоб ти вешталася біля моїх дітей.
- Твоїх?... Майя підійшла ближче до нього. He хочеш пояснити?

Лють, яка шаленіла в його очах, схоже, розвіялась. Едді ковтнув слину, відвів очі й проказав:

- Ти не розумієш.
- Чого не розумію?
- Саме ти воювала за нас, аби інших не спіткала така участь. Завдяки тобі ми почувались у безпеці, колись.
  - Колись?
  - Так.
  - Я не розумію, сказала вона.

Він нарешті зустрівся з нею поглядом.

За тобою йде смерть, Майє.

Вона просто стояла там. Десь увімкнули телевізор. До них долинули приглушені оплески.

Едді роздивлявся свої пальці.

- Війна. Клер. Тепер Джо.
- Ти мене звинувачуєш?

Він відкрив рота, закрив його, спробував знову.

- Мабуть, не знаю, мабуть, смерть знайшла тебе в якійсь дірі в пустелі. А можливо, вона завжди була в тобі і ти якимось чином випустила її чи вона супроводжувала тебе додому.
  - Це якась маячня, Едді.
- Може, і ні. Чорт, мені подобався Джо. Він був хорошою людиною. А тепер і його не стало, Едді підвів до неї очі. Я не хочу, щоб хтось із тих, кого я люблю, був наступним.
  - Ти ж знаєш, я б нікому не дозволила нашкодити Деніелу чи Алексі.
  - Гадаєш, ти настільки могутня, Майє?

Вона не відповіла.

- Ти б нікому не дозволила зашкодити Клер чи Джо. Що про це скажеш? *Напруження, розслаблення*.
- Ти верзеш казна-що, Едді.
- Забирайся з мого дому. Забирайся й більше не приходь.

Розділ 4

Тиждень по тому червоний «Buick Verano» повернувся.

Майя йшла додому після затяжного дня навчальних польотів. Вона втомилась і зголодніла, і все, чого їй хотілось, – прийти додому й відпустити Ізабеллу. Але кляте червоне авто нагадало про себе.

Як їй краще повестись?

Щойно вона почала перебирати можливі варіанти, «Виіск» знову звернув. Ще один збіг, чи водій зрозумів, що вона просто їхала додому? Майя готова була схилитися до другого варіанта.

Коли вона під'їхала, біля дому чекав зі своїм пікапом брат Ізабелли, Гектор. Він зазвичай підвозив няньку додому, коли закінчував працювати в саду.

- Вітаю, місіс Буркетт.
- Привіт, Гекторе.
- Я щойно закінчив із клумбами, він застібнув до самої шиї свою толстовку з капюшоном незвичний вибір для такої погоди. Вам подобається?
  - Чудово виглядає. Можна попросити тебе про одну послугу?
  - Звісно.
- Будинку моєї сестри не завадить вправна рука. Якщо я тобі заплачу, зможеш підстригти там траву й трохи прибрати?

Схоже, ця ідея збентежила Гектора. Їхня родина працювала виключно на Буркеттів. Вони платили їм зарплатню.

- Я спочатку запитаю Джудіт, сказала Майя.
- Тоді, звісно, я залюбки.

Майя прямувала до будинку, коли дзеленькнув її телефон. Прийшло повідомлення від Алекси.

Футбол у п'ятницю. Ти прийдеш?

Майя вигадувала різні причини, щоб не заходити до них після інциденту з тренером Філом минулого тижня. Попри її знання, що він був винним, слова Едді переслідували Майю. Вона знала, що він виглядав нелогічно з цією абракадаброю про «смерть переслідує тебе». Та, можливо, батько і мав право бути нелогічним, коли йшлося про його власних дітей, принаймні деякий час.

Багато років тому, коли народився Деніел, Клер та Едді зробили Майю спочатку опікуном Деніела, а потім і обох дітей на той малоймовірний випадок, якщо з обома батьками щось станеться. Але навіть тоді, коли Клер і гадки не мала, наскільки погано все складеться, вона відвела Майю вбік і сказала:

- Якщо біда трапиться тільки зі мною, Едді не впорається.
- Чому ти так говориш?
- Він хороша людина. Але слабкий. Не кидай його, що б там не було.

Вона не мусила додавати «пообіцяй» чи щось подібне. Клер знала. Майя знала. Майя серйозно сприйняла відповідальність і побоювання сестри, і в той час, коли вона могла якийсь період підкорятися забаганкам Едді, навіть він розумів, що це не назавжди.

Майя відповіла на смс: Чорт, не можу. На роботі завал. Побачимося згодом? XO9

Дорогою до задніх дверей їй пригадався той день у таборі Арифджан у Кувейті. Коли подзвонив телефон, на базі був полудень, удома ж – п'ята ранку.

⁹ XO – графічне зображення поцілунку та обіймів у смс.

– Це я, – хрипко промовив Джо. – У мене погані новини.

У ту коротку мить затишшя перед знищенням її світу їй подумалось: дивно бути, так би мовити, з іншого боку. Зазвичай такі страшні дзвінки йшли в іншому напрямку, виходили з Близького Сходу й мандрували на захід, до Сполучених Штатів. Звісно ж, вона ніколи не телефонувала сама, існував протокол. Спеціальний «офіцер з похоронок» — так, була така посада — повідомляв родині особисто. Непроста робота. Ніхто не йшов на неї добровільно — лише, як то кажуть, «добровільно-примусово». Офіцер з похоронок надягав свою форму, сідав у авто зі священиком, стукав у ваші двері та напам'ять зачитував повідомлення про смерть.

– Що сталось? – запитала вона тоді Джо.

Тиша. Найгірша тиша в її житті.

- Джо?
- Клер, сказав він, і Майя відчула, як щось усередині розлітається на друзки.

Вона ввійшла через чорний хід.

Лілі сиділа на канапі й малювала зеленим олівцем. Дівчинка навіть не підвела очей, коли увійшла її мати, але це було нормально. Лілі була навдивовижу зосередженою дитиною. Зараз уся її увага приділялася малюванню. Ізабелла повільно підвелась, наче боялася розбудити дівчинку, і перетнула кімнату.

- Дякую, що лишилася допізна, сказала Майя.
- Мені не важко.

Лілі подивилася на них і всміхнулася. Вони обидві відповіли їй посмішками.

- Як вона сьогодні?
- Просто сонечко, Ізабелла подивилась на Лілі з якимось відчаєм. Вона навіть не уявляє собі яке.

Ізабелла так говорила, чи приблизно так, щодня.

- Побачимось уранці, сказала Майя.
- Так, місіс Буркетт.

Присівши поряд із дочкою, Майя почула, як від'їхало авто Гектора. Вона дивилася на фото, що змінювалися на цифровій фоторамці / прихованій камері, усвідомлюючи, що все, що вона робить, записується. Вона чи не щодня перевіряла записи, щоб переконатися, що Ізабелла не... А що саме «не»? Як би там не було, зазвичай відео не містили прецедентів. Майя ніколи не дивилась, як сама бавиться з дитиною. Дивно себе відчувала. Зрештою, тримати приховану камеру в кімнаті теж дивно, наче від цього мала змінитися поведінка. Чи камера до певної міри не диктувала, як Майї обходитися з Лілі? Так, цілком можливо.

- Що ти малюєш? спитала Майя.
- А ти не бачиш?

Найбільше це нагадувало хвилясті лінії.

- Hi.

Лілі ображено подивилася на неї. Майя знизала плечима.

- То, може, скажеш?
- Там дві корови та гусінь.
- Корова зелена?
- Це гусінь.

На щастя, Майї зателефонували. Вона глянула на екран – Шейн.

- Як тримаєшся? запитав він.
- Добре.

Тиша. Минуло три секунди, і чоловік знову заговорив.

- Мене пре ця незручна тиша, сказав він. А тебе?
- Дуже круто. То що сталося?

Вони надто близькі для всіх цих «як тримаєшся». Такі речі просто не вклинювалися до їхніх стосунків.

- Нам треба поговорити, промовив Шейн.
- То говори.
- Я заїду до тебе. Їсти хочеш?
- Не дуже.
- Можу захопити величеньку піцу з куркою в «Найкраще з усього».
- То поквапся, чорт забирай.

Майя повісила слухавку. В їдальні в таборі Арифджан чи не за щораз можна було взяти собі піцу, однак соус смакував, як закислий кетчуп, а тісто мало консистенцію зубної пасти. Відколи вона повернулася додому, то їла піцу лише з тонкою скоринкою, яку ніде не готували краще, ніж у «Найкраще з усього».

Коли Шейн приїхав, вони втрьох сіли на кухні й жадібно з'їли піцу. Лілі любила Шейна. Діти взагалі любили Шейна. Це з дорослими в нього не складалося. Було в ньому щось бентежне, стоїцизм, відразливий для більшості людей з їхньою потребою штучних посмішок та прикидання. Шейн терпіти не міг дрібні балачки чи надмір брехні сучасного суспільства.

Коли вони доїли піцу, Лілі наполягла, щоб Шейн укладав її спати, а не Майя.

Шейн надувся.

– Читати тобі – це так нудно.

Лілі вибухнула сміхом, ухопила його за руку й потягла до сходів.

- Ні, благаю! - заридав Шейн, падаючи на землю.

Лілі засміялася ще гучніше й потягла Шейна далі. Він постійно протестував. Лілі знадобилося десять хвилин, щоб дотягти його до сходів.

Нагорі, у спальні, Шейн прочитав їй казку й Лілі відключилася так хутко, що Майя запитала себе, чи не підсипав він часом їй «Ембієну». 10

- Це було швидко, промовила, коли Шейн спустився до неї.
- Такий був план.
- Який саме?
- Щоб вона затягнула мене нагору це її втомило.
- Кмітливо.
- Ще б пак!

Вони взяли з холодильника по холодному пиву й вийшли на задній двір. Настала ніч. Повітря стало вологим й обважніло, але, пройшовши пекло пустелі, маючи на спині сорок фунтів¹¹ обладнання, до спеки повністю байдужієш.

- Гарна ніч, - сказав Шейн.

Вони сіли біля басейну, почали пити. Між ними ніби прірва якась пролягла, і Майї це не подобалось.

- Припини, сказала вона.
- Що припинити?
- Ти поводишся зі мною, наче...
- Наче?
- Наче з удовою. Годі вже.

Шейн кивнув.

- Гаразд, винен, визнаю.
- То про що ти хотів поговорити? спитала вона.

Він ковтнув пива.

 $^{^{10}}$ Найбільш розповсюджене в США та Європі снодійне.

¹¹ 18,16 кг.

- Може, це й нічого.
- Але?
- ε чутки з розвідки, Шейн і досі служив, очолював місцевий відділ військової поліції. Здається, Корі Рудзинські повернувся до Сполучених Штатів.

Він чекав на її реакцію. Майя повільно зробила великий ковток пива й промовчала.

- Ми думаємо, що він перетнув канадський кордон два тижні тому.
- На нього ϵ ордер?
- 3 юридичної точки зору ні.

Корі Рудзинські був засновником «Дзвону Корі», веб-сайту, де шукачі правди могли безпечно публікувати конфіденційну інформацію. Головна ідея полягала у викритті незаконної діяльності уряду та великого бізнесу. Пам'ятаєте історію про південноамериканського урядовця, який брав відкати в нафтових компаній? Інформація з «Дзвону Корі». Справу про корупцію в поліції з расистськими імейлами? «Дзвін Корі». Насильство над ув'язненими в Айдахо, прихована ядерна аварія в Азії, спецслужби наймають дівчат із ескорту? «Дзвін Корі».

I, звісно, загибель цивільних через надмірний ентузіазм жінки за штурвалом армійського гелікоптера?

Так, ви зрозуміли.

Усі ці «сенсації» розкрилися завдяки анонімним шукачам правди Корі.

- Майє?
- Він мені більше не зашкодить.

Шейн схилив голову.

- Шо?
- Нічого.
- Він мені не зашкодить, сказала Майя. Він уже оприлюднив ту плівку.
- Не повністю.

Вона сьорбнула пиво.

- Мені байдуже, Шейне.

Він відкинувся на спинку.

- Гаразд, а далі: Як ти думаєш, чому він цього не зробив?
- Чого саме?
- Не опублікував запис.

Це питання лякало її більше, ніж Шейн узагалі міг припустити.

- Він шукає правди, промовив Шейн. То чому не зробив її публічною?
- Не знаю.

Шейн мав нашорошений вигляд. Майя добре його знала.

- Можу припустити, що в тебе ϵ теорія? сказала вона.
- Taκ, ε.
- То давай послухаємо.
- Корі зберігав запис до слушного моменту, сказав Шейн.

Майя спохмурніла.

– Спочатку він отримав неабиякий розголос після першої публікації. Потім, коли йому потрібна буде нова слава, він випустить решту.

Вона похитала головою.

- Він акула, сказав Шейн. Акулу постійно треба годувати.
- Тобто?
- Щоб його операція вдалася, Корі Рудзинські повинен не лише розгромити тих, у чию продажність він вірить, але й зробити це так, щоб досягти максимального розголосу.
  - Шейне?

- Так.
- Мені й справді начхати. Я вже не військова. Я навіть (зітхання) тепер удова. Нехай робить якнайгірше.

Їй було цікаво, чи купиться Шейн на цю браваду. Та, зрештою, він не знав усієї правди, так?

- От і прекрасно, Шейн допив своє пиво. То ти розповіси мені, що тут насправді відбувається?
  - Ти про що?
  - Я провів для тебе цей тест, не задаючи запитань.

Вона кивнула.

- Дякую.
- Я тут не заради подяк, ти ж знаєш.

Вона знала.

- Це означало порушити клятву. Це, якщо вже казати зовсім відверто, протизаконно.
  Ти ж у курсі, так?
  - Облиш, Шейне.
  - Ти знала, що Джо загрожувала небезпека?
  - Шейне...
  - Чи справжньою мішенню була ти сама?

Майя на мить заплющила очі. Навколо неї вирували звуки.

– Майє?

Вона розплющила очі й повільно повернулася до нього.

- Ти мені довіряєш?
- Не ображай мене. Ти врятувала мені життя. Ти найкращий, найхоробріший солдат, якого я знаю.

Майя похитала головою.

- Найкращі й найхоробріші повертаються додому в трунах.
- Ні, Майє, неправда. Вони заплатили найвищу ціну, це так. Їм переважно найбільше не пощастило. Ми обоє це знаємо. Вони просто опинились у поганому місці в поганий час.

I це було саме так. Не те, щоб компетентніші вояки мали більше шансів на виживання. Справа була швидше у випадку. Війна ніколи не обирає собі жертв за їхніми чеснотами.

Голос Шейна в темряві звучав м'яко.

- Ти самотужки спробуєш розібратися з усім, так?

Майя не відповіла.

- Ти сама знайдеш убивць Джо.

Це було не питання. Тиша на мить зависла між ними, як волога в повітрі.

- Я тут, якщо тобі потрібна допомога. Ти ж знаєш, так?
- Знаю, і потім додала: Ти довіряєш мені, Шейне?
- Своє життя довірю.
- Тоді облиш це.

Шейн допив пиво й пішов до дверей.

- Мені потрібна ще одна річ, - сказала Майя.

Вона передала йому папірець.

- Шо пе?
- Номерний знак на червоному «Buick Verano». Я маю знати, кому належить це авто. Шейн скривився.
- Я не ображатиму жодного з нас запитанням, навіщо це тобі, сказав він. Але це буде остання послуга.

Він по-батьківськи поцілував її у маківку й пішов.

Майя подивилась на свою сплячу дочку. Тоді попленталася коридором до спортивного залу, обладнаного надсучасними тренажерами, збудованого Джо ще тоді, коли вони сюди перебралися. Спершу попрацювала з легкою вагою – упор присівши, з лавки, згинання, а тоді встала на бігову доріжку. Цей будинок завжди видавався їй надто великим, надто модним. Її родина аж ніяк не була бідною, однак таке багатство їй не пасувало. Майя не відчувала тут затишку, ніколи, але так жили Буркетти. Ніхто насправді не покидав території родини – їхнє об'єднання тільки розширювалося.

Вона добряче потренувалася – від спорту їй завжди кращало. Коли закінчила, повісила рушник на шию й ухопила холодний «Bud». ^{12} Притиснула пляшку до чола. Холодно й приємно.

Майя посунула мишку, розбудила комп'ютер і поринула в Інтернет. Набрала адресу сайту «Дзвону Корі» й почекала, доки він завантажиться. Інші подібні сайти, типу «Wiki Leaks», мали серйозний дизайн — шаблонний, монохромний, інформативний. Корі просунувся значно далі в справі візуальної стимуляції. Гасло, написане різними шрифтами вгорі сайту, було простим і крикливим: «Ми Даємо Вам Дзвін, Але Бити У Нього Вам».

Це був цілий феєрверк кольорів. З іконками відео. Поки сайти-конкуренти применшували будь-які гіперболи, Корі вдавався до найгучніших та найдешевших слів-наживок: «Краща Десятка Способів, Якими Уряд Вас Контролює – Номер Сім Просто Зведе Вас Із Розуму!», «Волл-Стрит Ганяється За Вашою Капустою... І Ви Не Повірите, Що Стається Потім», «Думаєте, Копи Тут Для Того, Щоб Вас Захищати? Подумайте Ще Раз», «Ми Вбиваємо Цивільних. Чому Чотиризіркові Генерали Нас Ненавидять», «Двадцять Ознак Того, Що Ваш Банк Вас Грабує», «Найзаможніші Люди Світу Не Платять Податки – Як Вам Теж Їх Не Платити», «На Якого Диктатора Ви Схожі? Пройдіть Тест».

Майя зайшла до архіву й знайшла старе відео. Вона не мала певності, чому вирішила дістати його саме з сайту Корі — на YouTube висіли десятки варіантів. Запросто можна було піти туди, але взяти його саме з першоджерела чомусь здавалося правильним.

Хтось злив Корі Рудзинські те, що починалось як рятувальна місія. Чотирьох солдатів, трьох із яких Майя знала й любила, убили із засідки в Аль-Каїмі, неподалік від кордону Іраку та Сирії. Двоє були ще живі, однак затиснуті ворожим вогнем. Чорний позашляховик рухався до них. Майя та Шейн мчали на повній швидкості в легкому воєнному гелікоптері «Воеіпд МН-6 Little Bird» і почули нажахані крики про допомогу від тих двох, які вижили. Вони мали такі юні, такі до біса юні голоси, і Майя знала, що четверо мертвих звучали б так само.

Коли ціль уже потрапила в поле зору, вони чекали підтвердження, але ж тоді, коли всі вважали військове знаряддя непогрішимим, радіосигнал від Об'єднаного Командування спеціальними операціями в Аль Асаді постійно переривався. А от сигнал від двох вояків, які благали про допомогу, — ні. Майя з Шейном чекали. Обоє лаялись по радіо, вимагаючи відповіді від командування, аж тоді почули крик солдатів.

Саме тоді МН-6 Майї зняв чорний позашляховик ракетою «AGM-114 Hellfire Missile». Автівка злетіла в повітря. Піхота рушила вперед і врятувала вояків. Обоє були поранені, але ж обоє вижили.

Тоді все здавалося правильним.

Задзвонив мобільний Майї. Вона мерщій закрила браузер, наче хтось спіймав її за порнографією. На екрані висвічувалося «ФЕРНВУД». Родинний маєток Буркеттів.

- Алло?
- Майє, це Джудіт.

¹² Марка американського пива.

Мати Джо. Її син помер більше тижня тому, однак в її голосі і досі звучала важкість, наче кожне слово – це болісне і важке завдання.

- О, привіт, Джудіт.
- Хотіла дізнатись, як там ви з Лілі.
- Спасибі за турботу. Так добре, наскільки це можливо.
- Рада це чути, сказала Джудіт. Ще я хочу нагадати, що завтра Гізер Гавел читатиме заповіт Джо у Фернвудській Бібліотеці рівно о дев'ятій ранку.

Багатії навіть свої кімнати називали.

- Дякую, я прийду.
- Може, відправити за тобою машину?
- Ні, впораюсь.
- Чому б тобі не привезти Лілі? Ми будемо раді з нею побачитися.
- Подивимось, як піде, гаразд?
- Звісно. Я... Я справді за нею скучила. Вона така схожа на... Що ж, завтра побачимося. Джудіт зуміла втримати сльози, аж поки не поклала слухавку.

Майя трохи посиділа біля телефона. Може, і варто взяти завтра Лілі з собою. Ізабеллу теж. Це нагадало їй, що вартувало би переглянути записи з прихованої камери. Майя їх уже два дні не дивилася, але, знову ж таки, що з того? Вона втомилась, а це могло зачекати до ранку.

Вона прийняла душ. У спальні стояло велике крісло – крісло Джо, жінка влаштувалася в ньому й розгорнула книжку. То була нова біографія братів Райт. Спробувала зосередитися на ній, але не вийшло.

Корі Рудзинські повернувся до Штатів. Чи це збіг?

«Ти самотужки спробуєш розібратися з усім, так?»

Майя відчула наближення тривоги. Згорнула книжку й швидко ковзнула до ліжка. Вимкнула світло й чекала.

Спочатку піт, потім видіння, але завжди найбільше турбували звуки. Звуки. Невтомний галас, постійна какофонія гелікоптерних моторів, статика на радіо, постріли — і, звісно ж, людські звуки, сміх, жарти, паніка, крики.

Майя натягнула подушку на вуха, але стало ще гірше. Ці звуки не просто оточували її. Не просто відлунювали та реверберували. Вони розривали їй голову. Продиралися крізь тканини мозку, руйнували сни, думки та бажання, наче гаряча шрапнель.

Вона стримала крик. Ніч буде погана. Їй знадобиться допомога.

Майя відчинила шухляду нічного столика, дістала пляшечку й проковтнула дві пігулки «Клонопіну».

Ліки не змусили звуки зникнути, та за деякий час приглушили, нарешті галас настільки стих, що вона змогла заснути.

Розділ 5

Перша думка Майї, коли вона прокинулася: подивитися відео з прихованої камери.

Майя завжди прокидалася чітко о 4:58 ранку. Хтось казав, що в неї всередині внутрішній будильник, але якщо це й він, то налаштувати його можна було тільки на 4:58, а вимкнути – взагалі неможливо, навіть у ті ночі, коли вона пізно лягала й страшенно хотіла поспати бодай ще кілька хвилин. І коли намагалася «поставити» внутрішній будильник раніше чи пізніше, він усе одно перемикався на параметри за замовчуванням: 4:58 ранку.

Це почалося під час муштри. Її інструктор зі стройової підготовки будив усіх о п'ятій рівно, і поки інші новобранці стогнали й мучилися, Майя вже дві хвилини не спала й була готова до неминучого й найчастіше неприємного візиту сержанта.

Відколи Майя заснула (тобто відключилась) минулої ночі, вона спала добре. Доволі дивно, що ті демони, якими жінка була одержима, рідко приходили до неї уві сні — жодних кошмарів, перекручених простирадл, пробуджень в холодному поту. Майя ніколи не пам'ятала снів. Це могло означати, що вона спала спокійно, або ж її підсвідомість милосердно дозволяла їй їх забути, що б не відбувалось у тих снах.

Вона взяла резинку з нічного столика й зав'язала волосся у хвіст. Джо любив цю зачіску. «Люблю риси твого обличчя, – казав він. – Хочу бачити його якомога більше». Він любив гратися з цим хвостом і навіть в окремих випадках ніжно тягнути за нього, але це була зовсім інша справа.

Її обличчя спалахнуло від цих спогадів.

Вона перевірила повідомлення на телефоні — нічого важливого. Звісила ноги з ліжка, встала, пішла коридором. Лілі досі спала. І не дивно, якщо говорити про генетичний внутрішній будильник, Лілі подібна на батька: спи, доки не буде вкрай необхідно вставати.

Надворі ще темно. На кухні пахло випічкою — вочевидь, Ізабеллина робота. Майя не готувала, не пекла й не мала жодного стосунку до кулінарії, якщо тільки не мусила. Чимало її друзів приділяли готуванню багато часу, і Майю це дивувало, бо ж протягом поколінь, правду кажучи, фактично впродовж усього існування людства, це вважалося вкрай нудним обов'язком, якого всі намагались уникнути. У підручниках історії нечасто читаєш про монархів, чи лордів, чи тих, хто хоч якось належав до еліти, і водночас любив проводити час на кухні. Їсти? Звісно. Вишукано повечеряти з вином? Авжеж. Але готувати їжу? Це лакейська справа, якою годиться займатись лише слугам.

Майя роздумувала, чи не приготувати собі омлет з беконом, але ідея залити молоком холодні пластівці виявилася привабливішою. Вона сиділа за столом і намагалася не думати про читання заповіту Джо. Ніяких сюрпризів не передбачалося. Майя підписала шлюбну угоду (Джо: «Це родинна традиція — якщо хтось з Буркеттів не підпише таку, його позбавлять спадку»), і одразу ж після народження Лілі Джо вирішив, що у випадку його смерті всі заощадження підуть у трастовий фонд для доньки. Майю це цілком задовольняло.

У шафі пластівців не було. От лайно! Ізабелла скаржилася на те, що в них забагато цукру, але невже вона дійшла до того, щоб їх викинути? Майя попрямувала до холодильника, але зупинилась.

Ізабелла.

Камера.

Вона прокинулася з думкою про неї, і це виглядало дивно. Звісно, вона постійно перевіряла її, та не щодня. Це ніколи не видавалося чимось нагальним. Там ніколи нічого сумнівного не відбувалося. Зазвичай Майя продивлялася запис швидкою перемоткою. Ізабелла на ньому завжди сяяла й виглядала щасливою — від цього ставало трохи ніяково, бо

це не був її звичний стан. Так, біля Лілі Ізабелла світлішала обличчям, але переважно це обличчя скидалося на тотемний стовп – за посмішками краще звертатись не до неї.

Однак на записах із прихованої камери вона завжди посміхалася. Постійно була ідеальною нянькою – але ж погодьтесь, нікому так не вдається. Нікому. В усіх бувають погані моменти, правда ж?

Могла Ізабелла знати, що її знімає камера?

Лептоп Майї та читач SD-карток, який їй дала Ейлін, лежали в наплічнику. Вона доволі довго ходила зі своїм армійським рюкзаком — бежевий нейлон, чимало кишень, — але такі ж багато військових фетишистів замовляли онлайн, і це видавалося надто показушним. Джо купив їй кевларовий наплічник для лептопа фірми «Титі». Майї здавалося, що він забагато коштує, аж поки вона не побачила, скільки фанатів стилю мілітарі в Інтернеті платять за військові рюкзаки.

Вона взяла фоторамку, натиснула збоку кнопку, вийняла картку. Припустимо, Ізабелла все зрозуміла. Почати з того – хіба це так складно? Не зовсім. Якщо ти достатньо уважний, – як Ізабелла, – тобі може стати цікаво, чому роботодавець раптом купує нову рамку. Якщо ти достатньо уважний, – знову ж таки, як Ізабелла, – тобі може стати цікаво, чому ця рамка вперше з'являється на полиці наступного дня після того, як роботодавець поховала свого вбитого чоловіка.

Або, навіть якщо ти достатньо уважний, може і не стати. Хтозна?

Майя вставила картку в прилад і під'єднала його до USB-порту. Чому її це все настільки тривожить? Якщо підозри виправдаються, якщо Ізабелла зрозуміла, що в новій рамці більше, ніж просто колекція родинних фото, тоді, звісно ж, Майя побачить лише найкращу поведінку з її боку. Вона не настільки тупа, щоби зробити щось підозріле. Весь сенс цієї камери в тому, що вона *прихована*. Якщо няня про неї знає, то це починання стає щонайменш сумнівним.

Вона натиснула кнопку «грати». Відео записувалося з детектором руху, тож почалося з того, що увійшла Ізабелла з кавою – звісно ж, у горнятку із захисною кришкою. У гарячої рідини не повинно бути жодних шансів потрапити на дитячу шкіру. Ізабелла підібрала з підлоги плюшевого жирафа Лілі й повернулася на кухню, а отже, вийшла з кадру.

– Мам...

Камера не записувала звук, тож Майя розвернулась і глянула на дочку, яка стояла на сходах. Тілом розлилося знайоме тепло. Вона могла цинічно ставитися до всього, що становило переважну частину процесу батьківства, але, коли дивишся на свою дитину і решта світу наче віддаляється, все, крім цього личка, перетворюється на декорацію для нього, стає далеким тлом — це почуття Майя цілком розуміла.

– Привіт, кицюню.

Майя десь читала, що словниковий запас дворічної дитини в середньому становить п'ятдесят слів. Це скидалося на правду. І слово *ще* посідало в списку малюка дуже важливе місце. Майя поквапилася нагору, перехилилася через захисну сітку й узяла Лілі на руки. Дівчинка міцно стискала одну з великих і незнищенних картонних книжечок, а саме: скорочену версію класичної «Одна риба, дві риби, червона риба, синя риба» доктора Зюсса. ¹³ Останнім часом вона тягала цю книжку з собою всюди, так, як деякі діти тягають іграшкових ведмедиків. Книга замість набитої ватою тварини — це безмірно тішило Майю.

– Хочеш, щоб мама тобі почитала?

Лілі кивнула.

Майя знесла її вниз і посадила за столом на кухні. Відео досі грало. Майя твердо засвоїла одне: малеча любить повторення. Вони ще не надто готові до нового. Лілі мала цілу

¹³ Доктор Зюсс (Теодор Зюсс Ґейзел) – культовий американський дитячий письменник.

колекцію картонних книжечок. Майї подобалося, як велась оповідь у книжках Ф. Д. Істмена¹⁴ на зразок «Ти моя мама?» чи «Риба без води», в обох були і страшні моменти, і закручені кінцівки. Лілі їх слухала (краще яка-небудь книжка, ніж ніякої), але вона завжди поверталася до віршиків та малюнків доктора Зюсса, і, справді, хто б міг її в цьому звинуватити?

Майя глянула на монітор, де відтворювалося відео з прихованої камери. На екрані Лілі з Ізабеллою сиділи на дивані. Ізабелла годувала Лілі крекером «Золота рибка», по одній штучці, наче давала смаколики цирковому тюленю. Майя вирішила скористатись ідеєю, взяла трохи крекерів з коробки й насипала на стіл. Лілі почала їсти їх по одній.

– Хочеш чогось іще?

Лілі похитала головою і вказала на книгу.

- Читай
- Не «читай», а скажи: «Матусю, почитай, будь ласка...»

Майя зупинилась. Годі. Узяла книгу, розгорнула на першій сторінці, почала з однієї риби, двох риб, перегорнула сторінку. Вона саме дійшла до товстої риби в жовтому капелюсі, коли дещо на моніторі привернуло її увагу.

Майя перестала читати.

– Ще, – вимагала Лілі.

Майя схилилася до екрану.

Камера ввімкнулася знову, але щось затуляло зображення. Але ж як? Майя подумала, що це спина Ізабелли. Нянька могла стати просто перед рамкою, саме тому Майя нічого не бачила.

Hi.

Ізабелла не настільки висока. Так, вона могла затулити камеру головою, але спиною? Ніяк. До того ж видно колір. Учора Ізабелла була в червоній блузі, а ця сорочка – зелена.

Колір лісової зелені.

- Мамо?
- Хвилинку, люба.

Хто б це не був, він відійшов від рамки й перестав затуляти огляд. Тепер Майя бачила канапу. Лілі сиділа на ній сама. Тримала в руках саме цю книгу, гортала сторінки, вдавала, ніби читає.

Майя чекала.

Ліворуч, з боку кухні, хтось з'явився. Не Ізабелла.

Це був чоловік.

Принаймні здавалося, що це чоловік. Він досі стояв близько до камери, під таким кутом, що обличчя не було видно. На мить Майя подумала, що це Гектор; може, зробив перерву, зайшов випити води, чи щось таке... але Гектор був одягнений у робочий комбінезон і толстовку. А на цьому були сині джинси й зелена...

...зелена лісова...

сорочка...

На екрані Лілі підвела голову до «можливо-чоловіка». Коли вона широко йому всміхнулась, Майя відчула, як кам'яніє в грудях серце. Її дочка не любила незнайомців. Тож хто б це не був, хто б не носив цю знайому зелену сорочку...

Чоловік підійшов до канапи. Тепер він стояв спиною до камери, затуляючи дівчинку від Майї. Вона відчула укол паніки, спершу нахилилася праворуч, потім ліворуч, наче можливо оминути поглядом того чоловіка й переконатися, що Лілі й досі там, на канапі, разом із книжкою доктора Зюсса. Здавалося, їй загрожує небезпека, принаймні поки Майя не бачить її і не наглядає за нею. Звісно ж, Майя усвідомлювала, що це маячня. Вона переглядала те,

 $^{^{14}}$ Філіп Дей Істмен – дитячий письменник, сценарист та ілюстратор, працював на студії Волта Діснея.

що вже відбулося, а не пряму трансляцію, і її дочка, власне, сиділа поряд, здорова й виглядала щасливою, принаймні до того моменту, коли її матуся замовкла й почала витріщатися в екран комп'ютера.

- Мамо?
- Хвилинку, сонечку, гаразд?

Чоловік у знайомих синіх джинсах та сорочці кольору «зелений лісовий» — саме так він завжди про неї говорив, не зелена, не темно-зелена, не яскраво-зелена, а кольору «зелений лісовий» — вочевидь, не зашкодив її доньці, не викрав, нічого такого, тож тривога, відчута Майєю, видавалася непроханою і значно перебільшеною.

Чоловік на екрані відійшов убік.

Майя знову бачила Лілі. Їй здавалося, що страх повинен зникнути. Але все полетіло шкереберть. Чоловік розвернувся й сів на канапу поряд з Лілі. Подивився в камеру й посміхнувся.

Майя змогла не закричати.

Напруження, розслаблення, напруження...

Майя завжди зберігала холоднокровність у бою, завжди знаходила в собі щось таке, що допомагало пульсу залишатися рівним і не давало вибухам адреналіну паралізувати її, і тепер вона намагалася знайти цю рівновагу. Знайоме вбрання, сині джинси, особливо зелена сорочка — все це підводило її до можливості (тобто «неможливості») того, що постало зараз перед її очима. І вона не закричала. Не застогнала.

Натомість раптова скам'янілість поширилася грудьми й заважала дихати. Венами потік холод. Губи ледь помітно затремтіли.

Майя дивилась, як на комп'ютерному моніторі Лілі залізає на коліна її покійного чоловіка.

Розділ 6

Відео тривало недовго.

Лілі ледве встигла залізти на коліна «Джо», як він устав і виніс її з поля зору. Запис зупинився за півхвилини до того, як детектор руху вимкнув приховану камеру.

І все.

Коли камера ввімкнулася наступного разу, Ізабелла та Лілі зайшли з кухні й сіли бавитись, так само, як і безліч разів до того. Майя перемотала запис уперед, але решта дня минула так само, як і інші. Ізабелла та Лілі. Жодних мертвих чоловіків, нікого більше.

Вона відмотала назад і прокрутила відео вдруге, тоді втретє.

Книжка!

Лілі втрачала терпіння. Майя повернулася до дочки й замислилася, як саме її запитати.

- Люба, повільно вимовила вона. Ти бачила татка?
- Татка?
- Так, Лілі. Ти бачила татка?

Лілі раптом спохмурніла.

– A де татко?

Майя не хотіла засмучувати дочку, але, знову ж, поворот серйозний. Що тут робити? Майя не знала, як обійтися без цього, тож увімкнула відео ще раз і показала Лілі. Та зачаровано дивилася. Коли увійшов Джо, вона радісно заверещала:

- Татко!
- Так, сказала Майя, відганяючи різкий біль, викликаний ентузіазмом дочки. Ти бачила татка?

Дівчинка показала на екран.

- Татко!
- Так, це татко. Він учора був тут?

Лілі тільки дивилась на неї.

– Учора, – сказала Майя, устала й підійшла до канапи. Сіла на те ж місце, де сидів «Джо» (називати його на ім'я виходило лише так, з лапками). – Татко вчора був тут?

Лілі не розуміла. Майя намагалася зберігати життєрадісність, щоб це було схоже на гру або просто веселощі, а не повний відчай, але чи то мова тіла зраджувала їй, чи маленька мала кращу інтуїцію, ніж Майя могла собі уявити.

– Мамо, стій.

Ти її засмучуєш.

Майя приліпила на обличчя велику осяйну посмішку, підхопила доньку на руки. Віднесла Лілі нагору, сміючись та пританцьовуючи, аж поки з обличчя дівчинки не зникли сліди неприємних моментів, пережитих унизу. Вона поклала доньку в ліжечко й увімкнула телевізор. «Нік молодший» показував «Гупі та бульбашок», один з улюблених мультиків Лілі. Так, Майя присягалася не використовувати телевізор як няньку — всі батьки присягаються так не робити і завжди завершують провалом, — але це доволі вдала ідея, щоб на кілька хвилин відволікти дитину.

Майя поспішила до гардеробної Джо, однак перед дверима завагалася. Після його смерті вона навіть не заглядала туди. Надто рано. Але зараз, звісно, заморочуватися часу просто нема. Лілі не відривалася від екрану, тож Майя відчинила двері гардеробної й увімкнула там світло.

¹⁵ Nick Jr. – дочірній телеканал каналу Nickelodeon, призначений для дошкільнят.

Джо любив одяг і дбав про нього так само, як Майя про свою зброю. Костюми охайно розвішані чітко на відстані трьох дюймів один від одного. Сорочки викладені за кольорами. Штани рівненько висіли на вішаках, зачеплені за відвороти так, аби не згорталися, щоб не було заломів.

Джо любив купувати собі речі сам. Йому майже ніколи не подобався одяг, який Майя намагалася йому дарувати. Але один виняток був — саржева сорочка на гудзиках кольору лісової зелені, яку вона замовила в компанії «Норвезькі настрої». Саме цю сорочку, якщо їй не зрадили очі — а могло і таке бути — «Джо» носив на тому відео. Вона добре знала, де він її тримав.

I її там не було.

Знову ані крику, ані стогону. Але тепер вона знала точно.

Хтось був у будинку. Хтось рився в гардеробній Джо.

За десять хвилин Майя спостерігала за ϵ диною людиною, яка могла б негайно відповісти на її запитання.

Ізабелла.

Нянька вчора була тут, вона доглядала Лілі, тож принаймні теоретично могла помітити щось незвичайне, скажімо – померлого чоловіка Майї, який нишпорить у своїх речах чи грається з дочкою.

З вікна спальні Майя дивилася, як Ізабелла прямує до будинку. Вона спробувала оцінити няню так, як зазвичай оцінювала ворога. Схоже, вона мала з собою лише сумочку, хоча всередині цілком могла бути справжня зброя. Ізабелла міцно за неї трималася, наче боялася, що її можуть забрати. Утім, вона завжди так носила сумочку. Загалом Ізабелла не відрізнялася теплотою, хіба що там, де це було найважливіше — з Лілі. Вона любила Джо любов'ю працівника, відданого своєму благодійнику, а Майю лише терпіла, як чужу людину. Таке іноді трапляється. Віддані працівники часто ставляться до чужинців з більшою підозрою й зарозумілістю, аніж їхні багаті роботодавці.

Може, Ізабелла сьогодні виглядає більш насторожено, ніж завжди?

Важко сказати. Нянька напружена в більшості випадків – неспокійні очі, заціпенілий вираз обличчя, закриті жести. Але сьогодні Ізабеллина напруженість зросла ще більше, чи, може, це гра розбурханої уяви затьмарювала Майї розум?

Ізабелла відчинила задні двері своїм ключем. Майя стояла на сходах нагорі й чекала.

– Місіс Буркетт?

Тиша.

- Місіс Буркетт?
- Спустимося за хвилину.

Майя вхопила пульт і вимкнула телевізор. Чекала протесту Лілі, але ж ні. Дівчинка почула голос Ізабелли, і тепер їй не терпілося спуститися до неї. Майя взяла дочку на руки й рушила сходами вниз.

Ізабелла стояла біля раковини, мила чашку з-під кави. Почула кроки й розвернулася. Знайшла очима Лілі, лише Лілі, й напружене, суворе обличчя розпливлось у посміщці. Хороша посмішка, подумала Майя, та чи не бракує їй звичного сяйва?

Годі.

Лілі потягнулася рученятами до Ізабелли. Та вимкнула воду, витерла руки рушником і рушила до них. Теж простягнула руки, заворкувала, жестами кличучи дівчинку до себе.

- Як справи, Ізабелло? спитала Майя.
- Добре, місіс Буркетт, дякую.

¹⁶ 7,5 см.

Нянька знову потяглася до Лілі, і однієї миті Майя мало не смикнула доньку до себе. Ейлін питала її, чи довіряє вона цій жінці. Майя відповіла: настільки, наскільки взагалі можна довірити комусь власну дитину. Але тепер, після того, що вона бачила на прихованій камері...

Ізабелла вихопила Лілі з її рук, і Майя дозволила це зробити. Не сказавши більше ні слова, вона понесла дівчинку до кабінету і вони разом влаштувалися на канапі.

– Ізабелло?

Вона підвела очі, наче налякана. На обличчі застигла посмішка.

- Так, місіс Буркетт?
- Можна з тобою поговорити?

Лілі сиділа в неї на колінах.

- 3apa₃?
- Так, будь ласка, сказала Майя. Власний голос зараз їй здався дивним. Я хотіла б дещо тобі показати.

Ізабелла обережно посадила Лілі на подушку поряд себе. Дала їй картонну книжечку, встала й поправила спідницю. Повільно підійшла до Майї, немов чекала від неї удару.

- Так, місіс Буркетт?
- Тут хтось учора був?
- Не зовсім розумію, про що ви.
- Я про те, Майя намагалася говорити якомога рівнішим голосом, чи був хтось учора в цьому будинку, крім тебе та Лілі?
- Ні, місіс Буркетт, обличчя Ізабелли знову заціпеніло. Ви маєте на увазі когось конкретно?
  - Будь-кого. Наприклад, може, Гектор заходив усередину?
  - Ні, місіс Буркетт.
  - То тут нікого не було?
  - Нікого.

Майя глянула на комп'ютер, тоді знову на Ізабеллу.

- Ти взагалі виходила?
- Чи виходила я з дому?
- Так.
- Ми з Лілі ходили на майданчик. Ми щодня туди ходимо.
- То більше ти не виходила?

Ізабелла підвела очі, наче намагалася згадати.

- Ні, місіс Буркетт.
- Ти взагалі виходила з дому сама?
- Без Лілі?! вона промовила це з різким видихом, наче таке припущення було найгіршою з образ, які взагалі можна уявити. Ні, місіс Буркетт, звісно ж, ні.
  - Ти лишала її саму?
  - Я не розумію.
  - Це просте запитання, Ізабелло.
- Я нічого не розумію, сказала Ізабелла. Чому ви мене розпитуєте? Вам не подобається, як я працюю?
  - Я цього не казала.
- Я ніколи не лишаю Лілі саму. Ніколи. Коли вона спить нагорі, я можу спуститися вниз, трохи поприбирати...
  - Я не про це.

Тепер Ізабелла вивчала обличчя Майї.

– А про що тоді?

Не було сенсу затягувати.

– Я хочу тобі дещо показати.

Лептоп на кухонній стійці. Майя взялася за нього, коли Ізабелла підійшла ближче.

– Я встановила камеру у вітальні, – почала вона.

Ізабелла виглядала збентежено.

- Її дала мені подруга, пояснювала далі Майя, хоча, насправді, чи мусила вона взагалі щось пояснювати? Вона записує все, що відбувається, коли мене немає вдома.
  - Камера?
  - Так.
  - Але я не бачила ніякої камери, місіс Буркетт.
  - Ти і не мала її бачити. Вона прихована.

Погляд Ізабелли метнувся до вітальні. Майя вела далі.

Пам'ятаєш ту нову фоторамку, що стоїть на полиці?

Вона дивилась, як Ізабелла переводить очі туди.

- Так, місіс Буркетт.
- У ній камера.

Ізабелла знову подивилася на неї.

- То ви за мною шпигували?
- Я стежила за своєю дитиною, сказала Майя.
- Але ж ви мені про це не сказали.
- Не сказала.
- $\frac{4}{1}$ $\frac{1}{1}$ $\frac{1}{1}$
- Ти не мусиш зараз захищатися.
- Ні? голос Ізабелли стрибнув угору. Ви ж мені не довіряєте.
- А ти довіряла б?
- Що?
- Справа не в тобі, Ізабелло. Лілі моє дитя. Я відповідаю за її добробут.
- I ви гадаєте, що шпигування за мною найкраще для неї?

Майя збільшила відео на весь екран і запустила його.

- До сьогоднішнього ранку я вважала, що це не зашкодить.
- А тепер?

Майя розвернула екран так, щоб Ізабелла його бачила.

– Дивись.

Вона сама не відчувала потреби переглядати відео знову, бо вже достатню кількість разів його бачила. Натомість зосередилася на обличчі Ізабелли, шукаючи ознаки стресу чи зради.

I на що я маю тут дивитися?

Майя глянула на екран. Фальшивий Джо щойно відійшов від екрану і перестав його затуляти.

– Просто дивися.

Ізабелла звузила очі. Майя намагалася дихати рівно. Кажуть, людська реакція непередбачувана, коли летить граната. Це завжди припущення: ти стоїш поряд із побратимами і до твоїх ніг падає снаряд. Хто побіжить? Хто зіщулиться? Хто стрибне на гранату, жертвуючи собою? Можна спробувати спрогнозувати, але допоки гранату не кинуть насправді, ніколи не знаєш.

Майя неодноразово доводила товаришам свою надійність. Вони знали, що під тиском бою вона спокійна, зібрана й крута. Вона була лідером, який неодноразово демонстрував ці якості.

Дивна річ, але лідерство та холоднокровність не трансформувалися в реальне життя. Ейлін розповідала про свого маленького сина Кайла, який надзвичайно охайний та організований у садочку Монтесорі, зате вдома — справжній підсвинок. З Майєю вийшло приблизно те саме.

Тож поки вона стояла над Ізабеллою, коли на екрані з'явився «Джо» і посадив Лілі на коліна, а вираз обличчя Ізабелли не змінився, Майя відчула всередині тремтіння.

– Ну що? – спитала вона.

Ізабелла подивилась на неї:

– Шо саме?

У Майї в голові щось клацнуло.

- Що ти маєш на увазі - «що саме»?

Ізабелла зіщулилась.

- Як ти не пояснині?
- Я не знаю, про що ви.
- Годі зі мною гратися, Ізабелло.

Ізабелла зробила крок назад.

- Я не розумію, про що ви.
- Ти подивилася відео?
- Звісно.
- То ти бачила того чоловіка, так?

Ізабелла промовчала.

– Ти бачила чоловіка, так?

Все одно мовчанка.

- Я поставила тобі питання, Ізабелло.
- Я не знаю, чого ви від мене хочете.
- Ти його бачила, так?
- Кого?
- Що значить «кого»? Джо! Майя випросталась і схопила Ізабеллу за грудки. Як, чорт забирай, він проліз до будинку?
  - Будь ласка, місіс Буркетт! Ви мене лякаєте!

Майя притягнула її до себе.

- Ти не бачила Джо?

Ізабелла зустрілася з нею очима.

- А ви бачили? її голос пом'якшав, вона майже шепотіла. Ви кажете, що бачили Джо на тому відео?
  - А ти... ти не бачила?
  - Прошу, місіс Буркетт, сказала Ізабелла. Ви робите мені боляче.
  - Чекай, ти кажеш...
  - Відпустіть мене!
  - Матусю…

То була Лілі. Майя подивилася на дочку. Ізабелла скористалася нагодою, відсахнулась і поклала руку на горло, наче її щойно душили.

– Усе гаразд, сонечку, – сказала Майя до дочки. – Усе добре.

Ізабелла зробила вигляд, наче їй перехопило подих, і проказала:

– Ми з мамою просто гралися, Лілі.

Лілі уважно дивилася на них.

Права рука Ізабелли досі торкалася шиї, яку вона потирала аж надто драматично. Майя розвернулася до няньки. Ізабелла швидко звела ліву руку, долонею до Майї, наче наказувала тій зупинитися.

– Я хочу отримати відповіді, – сказала Майя.

Ізабелла спромоглася кивнути.

– Гаразд, – сказала вона, – але спочатку мені треба випити трохи води.

Майя завагалася, тоді розвернулася до раковини, пустила воду, дістала склянку з шафки. У голові промайнула думка.

Це ж Ейлін дала їй ту приховану камеру.

Роздумуючи про це, вона піднесла склянку під кран. Наповнила до половини, повернулася до Ізабелли, а тоді почула дивне шипіння.

Майя закричала, коли біль, розпечений біль її поглинув.

Це було так, ніби їй просто в очі вдавлювали крихітні уламки битого скла. Коліна Майї підігнулися. Вона впала на підлогу.

Шипіння.

Звідкись із неба, повз печію, повз агонію до неї прийшла відповідь.

Ізабелла чимось бризнула в її обличчя.

Перцевий спрей.

Перцевий спрей не лише виїдав очі, від нього запалювалися слизові оболонки носа, рота та легень. Майя намагалася затримати дихання, щоби перець не заповнив легені, намагалася швидко кліпати, щоби сльози змили його. Але поки що не було ні полегшення, ні рятунку.

Майя не могла поворухнутися.

Вона чула, як хтось побіг і як зачинилися двері.

Ізабелла втекла.

– Мамо?

Майя дісталася ванної кімнати.

- 3 мамою все гаразд, люба. Намалюй мені щось, добре? Я за хвилинку повернуся.
- Ізабелла?
- 3 Ізабеллою теж усе гаразд. Вона скоро прийде.

Для того, щоби привести себе до ладу, вона витратила більше часу, ніж розраховувала. Її лють горіла так само, як очі. Перші десять хвилин Майя була повністю безпорадна, не могла чинити ворогові навіть найменшого опору. Нарешті біль і блювотні спазми минули. Майя перевела подих. Промила очі, вимила шкіру засобом для миття посуду. Тоді почала себе картати.

Повернутися спиною до ворога. Яке аматорство.

Як вона могла бути такою дурепою?

Майя лютувала, здебільшого на себе, бо якось навіть повірила Ізабеллиному акторству, думаючи, що вона насправді могла нічого не знати. Тож утратила пильність. На одну мить. І ось що вийшло.

Хіба вона не бачила достатньо таких ситуацій, де одна помилка, на секунди втрачена концентрація призводили до втрачених життів? Хіба не вивчила найочевидніший з уроків?

Це більше не повториться.

Так, годі себе катувати. Пора запам'ятати, зробити висновки й іти далі.

А що далі?

Відповідь була очевидна. Відпочити ще кілька хвилин. Повністю відновити сили. Тоді вистежити Ізабеллу й змусити її говорити.

Задзеленчав дверний дзвінок.

Майя ще раз промила очі й попростувала до дверей. Спершу подумала, чи не взяти з собою зброю (ніяких більше помилок), але практично одразу ж побачила, що це детектив Кірс.

Він дивився на неї, поки вона відчиняла двері.

- Що за чортівня з вами сталася?
- Перцевий спрей.
- Повторіть ще раз?
- Ізабелла. Моя нянька.
- Ви серйозно?
- Ні, я просто дуже талановитий комік. Ніщо не розігріває публіку краще за жарти про няньку з балончиком перцевого спрею.

Роджер Кірс роздивився кімнату перед тим, як повернутися поглядом до Майї.

- -40MV?
- Я дещо побачила на прихованій камері.
- − У вас є прихована камера?
- $\in$, вона знову подумала про те, як Ейлін дала їй пристрій, як порадила, де саме поставити. У фоторамці.
  - Господи. Ви... Ви побачили, як Ізабелла робить щось із...
  - Що? звісно ж, для копа природно подумати подібні речі. Ні, нічого такого.
  - Тоді я не впевнений, що розумію вас.

Майя завагалася щодо того, який шлях обрати, але знала, що лише прямий надасть їй захист у довгостроковій перспективі.

– Простіше буде показати вам.

Вона підійшла до лептопа на кухонній стійці. Кірс рушив за нею. Виглядав він спантеличено. Вона подумала, що зараз це спантеличення виросте вдесятеро.

Майя розвернула екран до нього. Перевела стрілку курсора на кнопку «відтворити», натиснула й чекала.

Нічого.

Перевірила USB-порт.

Картка зникла.

Вона пошукала на стійці, на підлозі навколо неї. І все зрозуміла.

— Що? – запитав Кірс.

Майя дихала глибоко й рівно. Їй необхідно зберігати спокій. Тепер вона дивилася на два-три кроки вперед, наче на завданні. Не можна думати лише про те, як поливати вогнем чорний позашляховик. Треба обміркувати відповідь. Спершу варто отримати якомога більше інформації, а вже потім робити різкі рухи, що можуть змінити життя.

Вона знала, на що це буде схоже. Якщо вибовкає про побачене на записі з прихованої камери, Кірс подумає, що вона несповна розуму. Чорт, це звучало повним божевіллям, навіть коли вона просто прокручувала таку думку в голові. Перцевий спрей залишив після себе тонке павутиння. Що саме тут сталося? Чи вона здатна зараз нормально мислити?

Не поспішай.

- Місіс Буркетт?
- Я просила звертатися до мене на ім'я.

Доказ її божевільних претензій, SD-картка, зник. Ізабелла забрала його. Напевно, наймудрішим вчинком Майї було б розібратися самостійно. А проте, якщо вона так вчинить, якщо зараз не скаже, а потім картка повернеться...

- Мабуть, її забрала Ізабелла.
- Що забрала?
- SD-картку.
- Що, після того, як напала на вас із перцевим спреєм?
- Так, сказала Майя, відчайдушно намагаючись звучати авторитетно.
- То вона бризкає вам в очі спреєм, хапає відеокартку і тоді що? Утікає?

– Так.

Кірс кивнув.

- Що на ній було?

Майя глянула на канапу. Лілі повністю поглинув величезний пазл із тваринами з чотирьох частин.

- Я бачила там чоловіка.
- Чоловіка?
- Так. На відео. Лілі сиділа в нього на колінах.
- Овва, сказав Кірс. Припускаю, це був незнайомець?
- Hi.
- Ви його знаєте?

Вона кивнула.

- То хто це був?
- Ви мені не повірите. Скажете, що я марю, і це буде цілком зрозуміло.
- А ви спробуйте.
- То був Джо.

Слід віддати йому належне: Кірс не скривився, не зітхнув, не подивився на неї так, ніби вона найбожевільніша людина в історії світу.

- Ясно, промовив так, наче теж намагався тримати себе в руках. То відео було старе?
- Перепрошую?
- Може, воно було зняте, поки Джо ще був живий? Можливо, ви думали, що вже записали щось на нього...
  - Я поставила приховану камеру вже після вбивства.

Кірс стояв і слухав.

- На плівці вказана дата відео записане вчора, вела далі Майя.
- Але…

Тиша.

Потім:

- Ви ж знаєте, що це неможливо.
- Знаю, сказала Майя.

Вони дивились одне на одного. Сенсу переконувати його не було. Натомість Майя змінила тему.

- Чому ви прийшли?
- Треба, щоб ви приїхали у відділок.
- Навішо?
- Не можу сказати. Але це дуже важливо.

Розділ 7

У дитсадку «Зростання» чергувала та сама усміхнена юнка.

- О, я вас пам'ятаю, - сказала вона й нахилилася до Лілі. - I тебе теж пам'ятаю. Привіт, Лілі!

Лілі промовчала. Жінки лишили її з кубиками й пішли до кабінету.

- Я готова записати її до вас, сказала Майя.
- Чудово! Коли хочете почати?
- Негайно.
- Ем, це трохи незвично. Зазвичай нам потрібно два тижні на обробку заяви.
- Від нас несподівано пішла нянька.
- Прикро це чути, але...
- Міс... вибачте, забула ваше ім'я.
- Кітті Шам.
- Так, міс Кітті. Перепрошую, ви бачите отам зелене авто?

Кітті визирнула з вікна. Її очі звузилися.

- Вам хтось докучає? Викликати поліцію?
- Ні. Розумієте, це поліцейське авто під прикриттям. Мого чоловіка нещодавно вбили.
- Я читала, сказала Кітті. Мої співчуття.
- Дякую. Справа в тому, що офіцер нині мусить доправити мене до відділку. Я не знаю для чого. Він просто заїхав за мною. Тож я маю вибір. Я можу взяти Лілі з собою, поки мене розпитуватимуть про вбивство її батька...
  - Місіс Буркетт?
  - Майя.
- Майє, Кітті досі не зводила очей з авто Кірса. Ви знаєте, як завантажити наш додаток на телефон?
  - Знаю.

Кітті кивнула.

- Для вашої дитини буде краще обійтися без емоційних прощань.
- Дякую.

Коли вони дісталися відділку району Центрального Парку, Майя поцікавилася:

- То тепер ви можете сказати, що ми тут робимо?

Кірс майже всю дорогу мовчав. Майю це влаштовувало. Їй потрібен час усе обдумати: камера, відео, Ізабелла, сорочка кольору «лісовий зелений»...

- Необхідно, щоб ви пройшли дві процедури пізнавання.
- Кого саме?
- Не хочу, щоб ви поставилися до цього упереджено.
- Це не можуть бути стрілки. Я ж казала. Вони були в лижних масках.
- Чорних, так ви казали. З прорізями лише для очей та рота?
- Так.
- Добре. Ходімо зі мною.
- Я не розумію.
- Ви побачите.

Поки вони йшли, Майя проглянула мобільний додаток дитсадка «Зростання». Він дозволяв оплачувати рахунки, реєструватися на певний час, переглядати список занять дитини, біографічні довідки всіх вихователів. Але найкращою в додатку і, власне, головною причиною зацікавлення Майєю «Зростанням» була особлива функція, яку жінка зараз вибрала. Три

варіанти: червона кімната, зелена кімната й жовта кімната. Вікова група Лілі була в жовтій кімнаті. Майя натиснула жовту іконку.

Кірс прочинив двері.

- Майє?
- Хвилинку.

Екран телефону ожив, відкриваючи пряму трансляцію з жовтої кімнати. Можна було б подумати, що на сьогодні для Майї достатньо відеоспостережень. Однак — ні. Вона перевернула телефон набік і збільшила картинку. Лілі там. У безпеці. Вихователька (згодом Майя зможе подивитись її сторінку та почитати довідку) складала кубики з нею та хлопчиком приблизно того ж віку.

Майя відчула полегшення. Майже всміхнулася. Слід було наполягти, щоб віддати Лілі в подібне місце ще кілька місяців тому. Якщо маєш няньку, то залежиш від однієї людини — без нагляду, з нечастими перевірками та правками. Тут же свідки, камери безпеки та соціалізація. Це ж безпечніше, так?

- Май ϵ ?

Знову Кірс. Вона закрила додаток і поклала телефон до кишені. Вони разом зайшли всередину. У кімнаті було ще двоє людей – жінка, окружний прокурор, приписана до справи, та адвокат захисту, чоловік. Майя намагалася зосередитись, однак у голові досі панував безлад через приховану камеру та Ізабеллу. Перцевий спрей дотепер відчувався в легенях та носових перегородках. Вона хлюпала носом, наче кокаїновий наркоман.

- Я ще раз хочу висунути свої офіційні претензії, сказав адвокат. Він мав довге, до середини спини, волосся, зібране у хвіст. Свідок визнала, що не бачила їхніх облич.
  - Це занотовано, сказав Кірс. І ми погоджуємося.

Хвостатий розвів руки.

То який у цьому сенс?

Майю це теж цікавило.

Кірс потягнув за шнур, завіса поповзла догори. Він нахилився до мікрофона й сказав:

– Запускайте першу групу.

До кімнати увійшло шестеро. Усі – у лижних масках.

Це ж просто сміхотворно, – сказав хвостатий.

Майя цього не очікувала.

– Місіс Буркетт, – дуже чітко промовив Кірс, наче його слова записувалися. Вона припустила таку можливість. – Ви впізнаєте когось у цій кімнаті?

Він дивився на неї й чекав.

- Номер чотири, сказала Майя.
- Маячня якась, сказав хвостатий.
- Як ви впізнали четвертий номер?
- «Упізнала» надто голосне слово, відповіла Майя. Але він такої ж статури та зросту, як той, хто застрелив мого чоловіка. І на ньому той самий одяг.
- Тут кілька чоловіків убрані однаково, сказав хвостатий. Як можна говорити категорично?
  - Я ж сказала у них не та будова чи зріст.
  - Ви впевнені?
- Так. Номер два підходить найбільше, але на ньому сині кеди. На тому, хто застрелив мого чоловіка, були червоні.
- Давайте прояснимо, вів далі хвостатий. Ви не можете з упевненістю казати, що четвертий номер застрелив вашого чоловіка. Ви можете сказати, що, на вашу думку, він приблизно того ж зросту та будови й убраний у подібний одяг...
  - Не подібний, перебила його Майя. У той самий одяг.

Хвостатий схилив голову.

- Серйозно?
- Так.
- Ви не можете цього знати, місіс Буркетт. Думаю, у світі більше однієї пари червоних конверсів, чи не так? І якби я виставив там чотири пари червоних кедів, ви змогли б сказати, які саме носив нападник тієї ночі?
  - Hi.
  - Дякую.
- Але це не «подібний» одяг. Він же не вдягнув білі кеди замість червоних. На четвертому номері точнісінько таке саме вбрання, що й на стрілку.
- Що підводить мене до іншого питання, сказав хвостатий. Ви не знасте напевно, чи це стрілець, так? Чоловік у лижній масці може бути вбраний у той самий одяг і мати ті ж розміри, що стрілець. Усе правильно?

Майя кивнула.

- Правильно.
- Дякую.

Хвостатий замовк. Кірс схилився до мікрофона.

– Ви можете йти. Запускайте другу групу.

Увійшли ще шестеро чоловіків у лижних масках. Майя вивчала їх.

- Тут, найімовірніше, номер п'ять.
- Найімовірніше?
- На другому номері таке ж убрання, і вони приблизно одного зросту та будови. Я б сказала, що це п'ятий, але вони настільки подібні, що присягнутись я не можу.
  - Дякую, сказав Кірс. Знову нахилився до мікрофона. Це все, дякую.

Майя вийшла з кімнати слідом за Кірсом.

- Що відбувається?
- Ми взяли двох підозрюваних.
- Як ви їх знайшли?
- За вашим описом.
- Можете показати?

Кірс вагався недовго.

– Гаразд, ходімо.

Він підвів її до столу, на якому стояв величезний монітор, може, тридцять дюймів, може, більше. Вони сіли. Кірс увів дані.

— Ми продивилися записи з усіх найближчих камер безпеки в ніч убивства, шукаючи двох чоловіків, які відповідали б вашому описові. Уявіть собі, на це знадобилося чимало часу. Отже, на розі Сімдесят четвертої та П'ятої авеню ϵ багатоквартирний будинок. Погляньте.

Камера показувала двох чоловіків згори.

- Це вони?
- Так, сказала Майя. Чи хочете, щоби я повторила знову про подібну комплекцію та одяг?
- Ні, ми нічого не записуємо. Як бачите, лижних масок на них немає. Вони не носили б їх на вулиці, це привернуло б зайву увагу.
- I все одно, сказала Майя, я не розумію, як можна встановити їх особистості під таким кутом.
- Знаю. Камера, чорт забирай, високо. Це мене дратує. Ви не уявляєте, наскільки часто в нас таке трапляється. Камера закріплена надзвичайно високо, а порушники опускають під-

боріддя чи вдягають каптури, щоби приховати обличчя. Але байдуже, у нас ε оце й знання, що вони там були, отже, шука ε мо далі.

- Ви знову їх засікли?

Кірс кивнув і знову набирав дані.

– Так. За півгодини біля аптеки «Duane Reade».

Він розгорнув відео. Кольорове, знімали зі сторони касира. Тепер можна розгледіти обличчя обох. Один із них був чорношкірим, інший – світліший, можливо, латиноамериканець. Заплатили готівкою.

- Холодно, сказав Кірс.
- Що?
- Погляньте на час. Минуло п'ятнадцять хвилин, відколи застрелили вашого чоловіка. І ось вони, за півмилі¹⁷ звідти, купують собі «Red Bulls» та «Doritos».

Майя мовчки дивилася.

От я і кажу – холодно.

Вона розвернулася до нього.

- Або я помилилася.
- Навряд чи, Кірс зупинив відео, заморозивши двох чоловіків. Так, чоловіків. Вони молоді, це безсумнівно, однак Майя служила з надто багатьма чоловіками того ж віку, аби їх звати хлопцями. Погляньте на це.

Він натиснув на стрілку на клавіатурі. Камера наповзла вперед, збільшуючи зображення. Кірс зосередився на латиноамериканцеві.

- Це другий нападник, так? Не той, що стріляв?
- Так
- Нічого не помічаєте?
- Наче ні.

Він знову збільшив картинку, тепер камера чітко зосередилася на поясі одного з чоловіків.

– Подивіться ще раз.

Майя кивнула.

- Він не порожній.
- Саме так. У нього є зброя. Якщо достатньо наблизити картинку, видно руків'я.
- Не надто обачно, сказала вона.
- Ні. От цікаво, як би ваші товариші, прихильники вільного носіння зброї, відреагували на цих двох, які отак ходять вулицями.
  - Сумніваюся, що ця зброя придбана законно, сказала Майя.
  - Незаконно.
  - Ви знайшли пістолет?
- Ви знаєте його, Кірс зітхнув і підвівся. Познайомтеся Еміліо Родріго. Вражаючий список приводів, як для такого юнака. У них обох. Містер Родріго, коли ми його заарештували, мав при собі «Вегеtta М9». Нелегальну. Він за це відсидить.

Кірс замовк.

Майя промовила:

- Я чую тут «але».
- Ми отримали ордер, обшукали помешкання обох. Саме там і знайшли одяг, який ви описали й упізнали сьогодні.
  - Це годиться для суду?

¹⁷ Близько 800–900 метрів.

- Сумнівно. Як сказав наш приятель із хвостом, червоних конверсів багато. У них багато власників. До того ж не було жодного сліду лижних масок, це дивно. Тобто вони зберегли одяг. Нащо тоді викидати маски?
  - Не знаю.
- Мабуть, вони викинули їх на смітник. Ви розумієте. Одразу ж. Вони стріляють, утікають, зривають маски, викидають їх десь там.
  - У цьому € сенс.
- Так, щоправда ми обшукали всі найближчі смітники. Але вони могли викинути деінде, може, у каналізацію чи ще кудись...

Кірс вагався.

- − Що?
- Справа в тому, що ми, як я вже говорив, знайшли «Beretta». Але знаряддя вбивства нема. Тридцять восьмого.

Майя відкинулася на спинку стільця.

- Я б здивувалась, якби вони його зберегли, а ви ні?
- Гадаю, так. Хіба що...
- Хіба що?
- Такі хлопаки не завжди викидають зброю. Вони б мали, а проте. Вона недешева, тож її можна використати знову. Чи продати товаришу. Що завгодно.
  - Але тут справа серйозна, правильно? Багато розголосу, уваги ЗМІ...
  - Справді.

Майя спостерігала за ним.

- Але ви на це не купились, так? У вас інша теорія.
- Так, Кірс відвів погляд. Але вона безглузда.
- Чому?

Він почухав руку. Певно, нервовий тик.

Кулі тридцять восьмого калібру з тіла вашого чоловіка. Ми провели балістичну експертизу. Ви знаєте − перевіряли, чи не сходяться кулі з іншими випадками в нашій базі.

Майя глянула на нього. Кірс досі чухався.

- 3 виразу вашого обличчя зрозуміло, сказала вона, дещо зійшлось.
- Саме так.
- Ці хлопці. Вони раніше вбивали.
- Не думаю.
- Але ж ви сказали...
- Пістолет той самий. Люди не обов'язково. Насправді Фред Кейтен, той, якого ви впізнали як стрільця, має непохитне алібі на перше вбивство. Він відбував покарання. Ніяк не міг цього зробити.
  - Коли?
  - Що коли?
  - Коли сталося перше вбивство?
  - Чотири місяці тому.

У кімнаті стало холодно. Кірс і не мусив цього казати. Він знав. Вона знала.

Детектив не міг зустрітися з її поглядом. Він подивився вбік, кивнув і витиснув із себе:

– 3 того пістолета, з якого вбили вашого чоловіка, застрелили й вашу сестру.

Розділ 8

- 3 вами все гаразд? спитав Кірс.
- Так.
- Розумію, це важко прийняти.
- Не треба мною опікуватися, детективе.
- Вибачте. Ваша правда. Давайте ще раз усе пройдемо, гаразд?

Майя кивнула. Вона дивилася прямо перед собою.

– Тепер нам треба глянути на все це під іншим кутом. Ці два вбивства здавалися випадковими й не пов'язаними, але тепер ми знаємо, що в обох фігурує один пістолет...

Майя мовчала.

- Коли застрелили вашу сестру, ви були на Близькому Сході. Правильно?
- У таборі Арифджан, сказала вона. У Кувейті.
- Я знаю.
- Що?
- Ми перевірили, про всяк випадок.
- Про всяк випадок?... вона мало не всміхнулась. О, то ви хотіли переконатися, що якимось чином я таки не вибралася додому, не застрелила сестру, а потім не повернулася до Кувейту, мабуть, аби чотири місяці почекати, а потім ще й убити свого чоловіка?

Кірс не відповів. Він і не мусив.

- Усе підтвердилося. У вас залізне алібі.
- Прекрасно, сказала Майя.

Вона подумки повернулася до того дзвінка Джо. Сльози. Шок. Той дзвінок. Один чортів дзвінок став кінцем того Майїного життя, яке вона знала. Після нього вже нічого не могло бути так, як раніше. Неймовірно, якщо подумати. Ти летиш через півсвіту до якоїсь чортової діри, щоб воювати з божевільним ворогом. Думаєш, що саме там на тебе чатує небезпека, що справжня загроза — озброєні військові. Думаєш, якщо твоє життя розлетиться на друзки, то це станеться через РПГ, ^{18} чи СВП, ^{19} чи через фанатика з АКМ. ^{20}

Але ж ні. Ворог ударив, як вороги це часто роблять, звідки не чекаєш – зі сторони дому, добрих старих Штатів.

- Май ϵ ?
- Я вас слухаю.
- Офіцери, які розслідують убивство вашої сестри, вважають, що це було вторгнення до помешкання. Її... Ви знаєте деталі?
  - Припиніть.
  - Вибачте.
  - Я просила не опікуватися мною.
  - Я не опікуюсь, просто виявляю людяність. Те, що з нею зробили...

Майя знову дістала телефон. Їй хотілося побачити обличчя дочки, вона потребувала цього якоря. Але жінка зупинила себе. Ні. Не зараз. Не втягуй у це Лілі. Навіть таким невинним шляхом.

- Коли сталося вбивство, копи також ретельно придивлялися до чоловіка Клер, вашого зятя… – він заповзявся щось шукати серед паперів.
  - Едді.

¹⁸ Реактивний протитанковий гранатомет.

¹⁹ Саморобний вибуховий пристрій.

²⁰ Автомат Калашникова модернізований.

- Так, Едвард Вокер.
- Він би цього не зробив. Він любив її.
- Підозру з нього зняли, сказав Кірс. Але тепер ε потреба ближче придивитися до їхнього сімейного життя. Потрібен свіжий погляд на все.

Тепер Майя зрозуміла. Посміхнулась, але без тіні гумору чи тепла.

- І давно, детективе?

Він не підводив голову.

- Перепрошую?
- Давно ви знаєте про результати балістичної експертизи?

Кірс і далі читав справу.

- Уже певний час вам відомо, так? Про те, що Джо та Клер вбили з однієї зброї?
- Чому ви так вирішили?
- Коли ви прийшли до мене додому, перевірити мій «Smith and Wesson», припускаю, ви мали на меті переконатися, що це не знаряддя вбивства, що він не відповідає жодному з них.
  - Це нічого не означає.
  - Ні, але ви сказали, що більше мене не підозрюєте, пам'ятаєте?

Детектив мовчав.

– Це тому, що ви вже знали, що в мене ідеальне алібі. Ви знали, що мою сестру вбили з того ж револьвера. І знали, що я була за кордоном, коли застрелили Клер. Тоді ви ще не знайшли тих двох молодиків із лижними масками. Я могла б усе це вигадати. Але відколи ви мали доповідь балістиків, залишилося тільки зайвий раз перевірити, де я була з військом. І ви перевірили. Процедуру я знаю, це не один телефонний дзвінок. То давно ви маєте результати експертизи?

Голос його звучав тихо.

- Від похорону.
- Ясно. А коли ви знайшли Еміліо Родріго та Фреда Кейтена й отримали підтвердження того, що я була в Кувейті?
  - Учора пізно ввечері.

Майя кивнула – усе так, як вона думала.

- Ну ж бо, Майє, не будьте наївною. Я говорив уже, ми придивлялися до вашого зятя після того, як убили вашу сестру. І жодного сексизму, самі подумайте. Подружня пара. Наодинці в парку. На моєму місці, кого б ви запідозрили найперше?
- Особливо, додала Майя, якщо дружина служила в армії та, на вашу думку, маніячить зброєю?

Він і не намагався виправдовуватись. Але ж і не мусив. Він мав рацію. Завжди підозрюєш чоловіка чи дружину.

- То тепер, коли ми з усім цим розібралися, сказала Майя, що будемо робити?
- Шукатимемо зв'язок, відповів Кірс, між вашою сестрою та вашим чоловіком.
- Найбільший їхній зв'язок це я.
- Так. Але не тільки ви.

Майя кивнула.

- Вони разом працювали.
- Саме так. Джо найняв Клер на роботу у своїй інвестиційній компанії. Чому?
- Бо Клер була розумницею, навіть вимовляти її ім'я було боляче, бо Джо знав, що вона працьовита, надійна і їй можна довіряти.
  - I тому що Клер частина родини?
  - Так, але без протекціонізму.
  - А як тоді?
  - Буркетти серйозно ставляться до родини. Вони схожі на старий клан.

- Не довіряють стороннім?
- Не хочуть довіряти стороннім.
- Гаразд, я розумію, сказав Кірс, але якби мені довелося щодня працювати з невісткою... бррр. Розумієте, про що я?
  - Розумію.
- Звісно ж, моя невістка та ще болячка, олімпійських масштабів. Я певен, ваша сестра... він похопився, прокашлявся. Тож вони, Джо і Клер, працювали разом. Це не спричиняло напруги?
- Мене це хвилювало, сказала Майя. У мого дядька свій бізнес. Досить успішний. Але, коли до нього захотіли долучитись інші члени родини й він їм це дозволив, усе пішло під три чорти. Родину та гроші краще не поєднувати, бо хтось завжди лишиться ображеним.
  - Але тут цього не сталося?
- Тут вийшло навпаки. Тепер у Клер та Джо був особливий зв'язок робота. Вони постійно говорили про справи. Вона телефонувала йому зі своїми ідеями. Він раптово згадував, що треба дещо зробити до завтра, і писав їй, вона знизала плечима. Але знову ж таки...
  - Знову ж?

Майя підвела на нього очі.

- Я нечасто бувала поруч.
- Ви служили за кордоном.
- Саме так.
- I все одно, сказав Кірс, щось не складається. Що могло змусити когось убити Клер, чотири місяці зберігати зброю, а потім віддати її Кейтену для вбивства Джо?
  - Йо, Кірс.

То був інший коп із відділку. Молодий чоловік стояв у протилежному боці кімнати й жестами кликав Кірса.

– Вибачте, я на хвилинку.

Кірс підійшов до копа, той схилився до нього, і вони почали перешіптуватися. Майя дивилася на них. У голові досі паморочилось, але думками вона постійно поверталася до того, що ніяк не турбувало Кірса.

Відео з прихованої камери.

Це цілком природно, припустила вона. Він не бачив зображення, більше переймався фактами, і хоча не відкинув її слова як марення божевільної, а проте, мабуть, сприйняв їх за надмірну роботу уяви або щось подібне. Якщо чесно, навіть сама Майя не могла відкидати цю можливість.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.